

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVIII. évfolyam.

Szubotica, 1927. CSÜTÖRTÖK, december 8.

340. szám

Telefon: Kladohivatal 8-55 Szerkesztőség 8-10, 8-52, 370.
Meelefenik mindennan reggel. Ünnepek után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladohivatal és könyvosztály, Szubotica
Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

A béke útja

A jugoszláv-magyar barátság, amely a politikusok számára nehezen érlelődő, zökkenőkkel komplikált probléma, egy magában véve nem kimagaslóan fontos, de tüneti jelentőségénél fogva figyelemreméltó közgazdasági aktus révén jutott egy lépéssel előbbre. Az esemény mindössze az, hogy a Magyar Tőgazdaság átvette a zagrebi halásza-ti részvénytársaság részvénytöbbségét s ez alkalommal a zagrebi közgazdasági élet kiválóságai a magyar megbízottakat meleg ünneplésben részesítették. Ennyi az egész. Ugy véljük azonban, hogy ez az epizód hívebben és őszintébben fejezi ki a jugoszláv-magyar együttműködés szükségességének belátását, mint sok olyan szolemnis megnyilatkozás, amely előkelő helyet szokott elfoglalni a lapok kül- és belpolitikai rovatában.

Az a tény, hogy a legnagyobb jugoszláv tőgazdaság magyar érdekeltség tulajdonába megy át, valójában szimpla üzleti tranzakció, amely normális körülmények között nem lehet ok semmiféle barátsági demonstrációra. Amde ezuttal arról van szó, hogy a világháború óta most először vonul be a magyar tőke a jugoszláv piacra s így az üzlet lebonyolítása fordulópontot jelent a két nép egymáshoz való viszonyában.

Mindkét ország közgazdasági reprezentánsai mélyen átérzik a fejlődés parancsát, amely a konstruktív termelő erőket a határokon keresztül is együvé tereli és a béke kimélyítését gazdasági törekvéssé avatja. Amikor tehát a jugoszláv és a magyar tőke a kereskedelmi élet egyik utvonalaán találkozott és kezeltfogott, akkor nem pusztán business jött létre, hanem egyszersmind a papíron már meglevő és deklarációkban annyiszor hangoztatott, de a gyakorlatban olyan nehezen érvényesülő megbékülés praktikus készsége is manifesztálódott olyan tényezők részéről, akiknek mentalitása a realitásokhoz igazodó cselekedetekben és nem tettekkel meghazudtolta, magtalan frázisokban tükröződik.

Szentszentalizmussal nem lehet politikát csinálni, még kevésbé lehet boldogulni a gazdasági versenyben. Ha a politika Locarno irányában orientálódik, nem ideológiai lelkese-dés tüzei és nem üres ábrándképek kerget, csak az egzisztenciák tudományának logikáját követi. Ugyan-így két nép gazdasági faktora is az egymással való szorosabb kontaktust szorgalmazva, merőben üzleti érdekeket tartanak szem előtt. A politika tempóját azonban a változó konstellációk mérlegelése, pártszempontok és hatalmi megfontolások lassítják és innen van az, hogy a politikusok tetszetős célkitűzéseikhez fűzött várokozások annyira ingadozó. Ezzel szemben azok az elhatározások, amelyek a gazdasági körök józan számításából fakadnak, épen azért, mert konkrét előnyök kivívására törnek és nem fog rajtuk sem jelszavak lidércfénye, sem szofizmak rabulisztikája, az idők szellemének komoly és megbízható tanu-jelei. A kereskedő nem épít homokra. A tőke a gyűlölködés és a

nemzeti megértés kurzusát egyaránt értékesíteni tudja s szimatja, amely-lyel az eszmeáramlatok által nyújtott lehetőségek között tájékozódik, a nemzetközi atmoszféra precíz légszűlymérője.

Méltán hivatkozott Zagrebban a magyar tőgazdasági részvénytársaság elnöke arra, hogy a kereskedő minden időben a kultura hordozója, a távolságok áthidalója, a faji

ellentétek kiegyenlítője és a béke megszilárdítója volt. A háború káros következményeitől ugy Jugoszlávia, mint Magyarország csak gazdasági együttműködéssel szabadulhat meg. Abban az arányban, ahogy a gazdasági kérdések előnyomulnak a parlamenti feladatok rangsorában, emelkednek a népek közti viszony javulásának esélyei. A mi parlamentünk minden disszonáns je-

lenség ellenére is a gazdasági követelmények hatása alatt áll. Remény van rá, hogy törvényhozásunk, elmozdulva a politikum holtvágányáról, megfelelő sebességgel fog robogni a gazdasági szanalás sinein és nem fog eltérni attól az irányelvtől, amelyet Zagreb gazdasági körei a magyar tőke képviselőinek ünneplésével a konszolidáció érdekében kijelöltek.

Még nincs megegyezés a lengyel-litván konfliktusban

A litván miniszterelnök katonai ellenőrző bizottság kiküldését követeli

Genfből jelentik: A delegátusok körében kedd este azt hitték, hogy a lengyel-litván konfliktus tisztázódott, szerdán azonban kiderült, hogy a kérdés még koránt sincs elintézve.

Scialoja olasz delegátus közvetítő javaslatát Waldemarasz litván miniszterelnök nem fogadta el,

mert a Népszövetségtől bizonyos garanciákat szeretne kapni. Waldemarasz azt kívánja, hogy a lengyel-litván határra küldjenek egy katonai ellenőrző bizottságot,

a tanács azonban erre nem hajlandó.

Briand szerdán hosszasan tanácsko-

zott Scialoja olasz delegátussal és a tanácskozás után olyan hírek terjedtek el, hogy Briand olasz területen találkoznai fog Mussolinivel. Ezt a hírt a francia delegáció hivatalos kommunikéban azonban megcáfolta.

A lengyel-litván konfliktus elsimításán különösen Anglia dolgozik nagy eréllyel.

Az ellenzék nagy fontosságot tulajdonít Davidovics Ljuba keddi audienciájának

Kormánykörök szerint Davidovics kihallgatásának nincs semmi különös jelentősége — Radics István feltűnést keltő külpolitikai nyilatkozata

A demokrata parasztkoalíció koncentrációs kormányt remél

A politikai köröket a szerdai nap folyamán elsősorban Davidovics keddi esti audienciája foglalkoztatta. Radikális körökben nem tulajdonítanak nagy fontosságot az audienciának, amely szerintük az általános helyzeten semmit sem változtat, mert

a helyt kulcsa Marinkovics Voja külügyminiszter kezében van.

A Davidovicshez közelálló demokraták ezzel szemben az audienciát úgy fogják fel, hogy

Davidovicsnak alkalmá volt kifejtetni véleményét a korona előtt,

már pedig ez a vélemény cseppet sem kedvező Vukicszevics miniszterelnök kormányára. Szerintük

Davidovics azt javasolta öfelségének, hogy tisztázzák a helyzetet oly módon, hogy a kormány mondjon le

és a kibontakozás a parlament elnöke és a pártvezérek meghallgatása után következzen be.

Az ellenzék újból reménykedik

Az ellenzék döntő jelentőséget tulajdonít Davidovics audienciájának. Erdekes ebben a tekintetben Radics István nyilatkozata, aki ugyan még nem találkozott Davidovicsal, de azt hiszi, hogy Davidovics nyíltan és őszintén beszélt a király előtt, amit Davidovics már csak azért is meglehet, mert annak idején tanára volt a királynak. Radics szerint Davidovics most csak magánbeszélgetést

folytatott öfelségével, de rövidesen újabb audiencián jelenik meg, amely után majd azt mondhatja: »Most már elvégeztem mindent.«

A parlamentben szerdán meglehetősen élénk volt az élet ugy a klubokban, mint a bizottságokban. A pénzügyi és adóegységesítési bizottság ülésén a tagokon kívül számos képviselő jelent meg, mint hallgató. A pénzügyi bizottság még nem kezdte meg a költségvetés érdemleges tárgyalását, amit péntekre halasztottak. A képviselők a bizottságon kívül is sokat beszéltek a költségvetésről.

Kormánykörökben olyan törekvés mutatkozik, hogy a költségvetési deficitet már eleve kiküszöböljék

a költségvetési bevételek reális emelésével és a kiadások csökkentésével.

Az ellenzék vezérei közt továbbra is élénk a kontaktus. Este hétkor Radics István, Pribicszevics Szvetozár és Jovanovics Jován hosszabb tanácskozársra ültek össze.

Az adóegységesítési bizottság ülése

Az adóegységesítési bizottság szerda délelőtt folytatta az üzletek adójára vonatkozó szakaszok tárgyalását. A törvényjavaslat három csoportot különböztet meg: azokat, akik tőkét visznek a vállalkozásba, olyanokat, akik tőkét és munkát és olyanokat, akik csak munkát visznek a vállalkozásba. A fejezetet minimális változtatásokkal elfogadták. A törvényjavaslat tárgyalását csütörtökön folytatják.

A pénzügyi bizottság szerdai ülésén először a panasz- és kérelem-bizottság jelentését tárgyalták.

Radics István rámutatott arra, hogy több mint ötezer kérvény fekszik a parlamentben. Csaknem valamennyiben hazafias érdemek elismerésül kérnek segílyt, vagy szolgálati évek beszámítását.

— A háboruban — mondotta — mindenki résztvett és ilyen alapon, mindenké segílyre tarthatna számot.

Javasolta, hogy öt-tíz évig ilyen kérvényeket ne fogadjanak el.

Jovanovics Jovan csatlakozott Radics István javaslatához. Setyerov Szlavko javasolta, hogy a nyugdíjkérdés törvényes rendezéséig halasszák el a kérvények elintézését.

Ezután rátértek a költségvetés tárgyalására.

Spahó kereskedelemügyi miniszter, a pénzügyminiszter helyettese utalt arra, hogy Markovics Bogdán pénzügyminiszter expozéját nyomtatásban megkapták a képviselők és neki ehhez nincs hozzátenni valója, csak a vita végén teszi meg észrevételeit.

Szubotics Nikola elnök ezután arra való hivatkozással, hogy az expozét a tagok még nem tanulmányozhatták át, berekesztette az ülést és péntekre tüzte ki a bizottság legközelebbi ülését.

A miniszterelnök a királynál

Vukicszevics miniszterelnök délben félórás kihallgatáson volt a királynál.

A demokrata miniszterek délelőtt *Markovics* Vojával hosszas tanácskozást folytattak.

Radics István nyilatkozata

Radics István a pénzügyi bizottság ülése után újságírók előtt a következő nyilatkozatot tette:

Már születik az új kormány

A parlamenti bizottságok működésén is megéltük az új szellem kialakulása. A mi parasztdemokrata koalíciónk csak megvalósítása és folytatása a király politikájának. A király ugyanis tudvalevőleg a kibékülés és közeledés politikája mellett volt. Mi nem akarunk semmit sem elvenni a radikálisoktól és demokratáktól, csak a parlamenti helyzetünk akarjuk kihasználni. A mostani kormány nem kaphatja meg a parlamenttől a költségvetést. *Ha mégis megkísérel, borzasztó harcok lesznek.* Legfeljebb akkor lehetne megszavazni a költségvetést, ha a kormány előbb az adóegységesítést hozná a parlament elé. A kormány szerbiaiakat küld a Száván túli tartományokba főispánokul, akik még ha zsenik volnának, akkor sem láthatnák el feladatukat, mert nem ismerik a viszonyokat és a törvényeket. *Pribicevics*, akit mi batinásnak nevezünk és aki a legmerészebb centralista volt, ezt még sem tette meg.

Egy újságíró azt a megjegyzést tette, hogy a nép körében sokat beszélnek a háborúról. Radics erre így szólt:

— *Lehet, hogy Olaszország előkészít valamit. Nekünk az a feladatunk, hogy meggyezzzünk Bulgáriával és a legjobb viszonyt tartsuk fenn Németországgal és Ausztriával.*

Olaszországgal szemben nem maradhatunk egyedül, csak a francia szövetségre támaszkodva.

Biztosítanunk kell magunkat, hogy Bulgária ne támadhasson meg bennünket és hogy Németország jóakaratu semlegességben maradjon.

Oroszországgal szemben sem tartózkodhatunk fenn a mostani állapot.

Csicserin elmondta nekem, hogy

az oroszok nem fogják megengedni, hogy Olaszország átlépje mostani határait, amelyek nemzeti szempontból amúgy is igazságtalanok.

Éppen ez az, ami miatt Olaszország most Macedónián keresztül készít elő támadást ellenünk.

Egy újságíró erre megjegyezte, hogy ez mindegy, Macedónia is a mi állam-egységünkhöz tartozik.

— A mi szempontunkból igen — válaszolta Radics — de az oroszok más-kép nézik a macedón kérdést. Sok macedón van Oroszországban, a komité féle bolsevik. Alekszandrov Todort is a bolsevikiek ölték meg.

A mi igazi ellenzékünk Protogerov, aki bolgár tábornok.

Radics ezután visszatért a belpolitikai viszonyokra és azt mondta, hogy három dologra van szükség: az önkormányzatok rendezésére, az adó törvény meghozatalára és egyensúlyban levő költségvetésre, akkor másképp állhatnánk a világ elé és kaphatnánk nagy beruházási kölcsönt. Radics végül Davidovicsot dicsérte, mint aki nemcsak jó ember, hanem mély gondolkodó is.

Davidovics az ellenzék számára teljes garanciát jelentene a kormány élén.

Marinkovics is, ha előbb meggyezik Davidovicsal.

Koncentrációs kormányra van szükség,

amelyben helyet foglalhatnának a radikálisok is, kivéve a rendőradikálisokat, továbbá a klerikálisok és a muzulmánok is, akik a mai kormányban rabok, de a koncentrációs kormányban értékes munkatársak volnának.

Radics szerint Spahó elárulta a demokratákat, amit neki három demokrata miniszter is megmondott. Kijelentette még Radics, hogy ha a klerikálisok belépnek a radikális klubba, akkor husz-egyven radikális képviselő átlépne a parasztdemokrata klubba.

Radics fejtegetéseit az újságírókon kívül több kormánypárti képviselő is nagy érdeklődéssel hallgatta végig

Jugoszláv katonaszökevények ki akartak rabolni egy temesvári nagykereskedőt

Két katonaszökevényt elfogtak, a harmadik elmenekült

Temesvárról jelentik: Páratlanul izgalmas körülmények között sikerült megakadályozni egy kasszarablást, melyet három jugoszláv katonaszökevény akart elkövetni.

A temesvári szigürecát bizalmasan értesítették, hogy *be akarnak törni a városi villanytelep mellett levő Kohn Adolf festéknagykereskedő üzletébe.* A detektívek előre elrejtették az üzletben és várták a kasszarablókat, akik éjfél előtt meg is érkeztek és a magukkal hozott szerszámokkal nekiláttak a munkának. Mikor a kasszát sikerült nekik fölnyitni, a detektívek hirtelen meglepték őket és rövid dulakodás után a kasszarablók közül kettőt megbilincseltek, a harmadik azonban a sötétben elmenekült.

A szigürecián megállapították, hogy

az elcsipett kasszarablók jugoszláv katonaszökevények: az egyiket *Radulovic* Györgynek hívják, aki Zagrebból, a másik *Sztojkovics* Milán festősegéd, aki Alekszínacsról szökött meg. A megszökött társuk nevét nem árulták el, csupán annyit ismertek be, hogy *ő is katonaszökevény volt és az egyik boszniai kasszárnyából szökött meg.*

A kasszarablók több betörést ismertek be, amelyeket a romániai *Bándtban* követtek el és elmondották, hogy mindketten jártak Olaszországban, Bécsben és Budapesten. A szigüreciának az a főltevése, hogy a letartóztatott katonaszökevények hírhejt külföldi kasszarabló banda tagjai, akiknek lelkiismeretét számos bűncselekmény terhell. A nyomozást a szigürecián tovább folytatja.

Ecetsavval megmérgezte magát egy szubotica vasuti kalauz

A Skotus Viatova-uccai szennyvízes árokban eszméletlen állapotban találtak rá a járókelek

Titokzatos öngyilkosság ügyében folytat nyomozást a szubotica rendőrség bünyügyi osztálya.

Szerdán reggel nyolc óra tájban ismeretlen személy telefonon felhívta a Paje Kujundziceva-uccai rendőrlaktányát és jelentette *Gyelmis* Gábor rendőrbiztosnak, hogy a *Skotus Viatova-ucca és a Hercegovacska-ucca kereszteződésénél az árokban egy vasutas fekszik eszméletlenül.*

A rendőrbiztos a központi kapitánysággal egyidejűleg a mentőket is értesítette. Dr. *Momirovics* Veljko főkapitányhelyettes detektívekkel ment ki a helyszínre, ahol ekkor már nagy tömeg állt körül egy vasutas ruhába öltözött eszméletlen férfit.

Többen elmondották, hogy az illetőt a büzös szennyvezető árokban találták meg eszméletlen állapotban, de hogy a férfi mikor került oda, erre nézve senki

sem tudott felvilágosítást adni.

A rendőrség a férfi zsebében talált iratokból megállapította, hogy az eszméletlen embert *Bozsákovic* Józsefnek hívják, harminckétéves szubotica illetőségű vasuti kalauz. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy *Bozsákovic* valószínűleg a kora reggeli órákban nagymennyiségű ecetsavat ivott. A mentők *Bozsákovic*ot a kórházba szállították, ahol még délután se nyerte vissza eszméletét, ezért kihallgatni sem lehetett.

A nyomozás egyelőre csak annyit állapított meg, hogy a vasuti kalauz öngyilkossága mögött bonyodalmas szerelmi történet rejlik, amelynek felderítésére széleskörű nyomozást indított a rendőrség.

Bozsákovic állapota az orvosok véleménye szerint súlyos, de minden remény megvan rá, hogy sikerül megmenteni az életnek.

Diplomáciai botránypör Zagrebben

Ki volt az osztrák-magyar diplomácia ügynöke?

Zagrebból jelentik: A zagrebi törvényszék *Klaics*-tanácsa szerdán érdekes sajtóport tárgyalta.

A pör szereplői gróf *Vojnovics* Lujo volt miniszter, a neves jugoszláv publicista, aki az ország politikai életében is nagy szerepet játszott és *Hinkovics* Hinkó volt szabóképviseelő, aki az *Obzorban* tavaly cikket írt, melyet *Vojnovics* magára nézve sértőnek talált. A cikkben azt állította *Hinkovics*, hogy a zürichi osztrák-magyar konzulátusban 1917-ben történt betörés alkalmával, melyet az antant agensei rendeztek, iratokat találtak, melyekből kiténik, hogy gróf *Vojnovics* Lujo, aki abban az időben szintén a jugoszláv eszméért dolgozott és a szerb kormánytól fizetést is kapott, tulajdonképpen az osztrák-magyar külügyminisztérium ügynöke volt.

A főtárgyaláson dr. *Hinkovics* védőjének, dr. *Polites* Ivó ügyvéd kérdésére megkezdtek a valódiság bizonyítását.

A tanúk közt volt dr. *Trumbics* Ante volt külügyminiszter, a jugoszláv bizottság volt elnöke, aki előadta, hogy ő is azt hiszi, hogy *Vojnovics* gróf osztrák szolgálatban állt a háború alatt és pénzt is fogadott el, bár ugyanakkor a szerb kormány is szubvencionálta. A volt külügyminiszter hivatkozott egy római beszélgetésre, melynél jelen volt rajta kívül *Giers* akkori római orosz követ, *Mihajlovics* Ljuba római szerb követ, amikor *Barrére* akkori római francia követ határozott formában állította, hogy a

betörésnél *Vojnovics*ot erősen kompromittáló iratokat találtak. Más alkalommal *Risztics* szerb követ azt mondta neki, *Mihajlovics* Ljuba és *Protics* Sztoján. *Davidovics* Ljuba és mások előtt, hogy diplomáciai körből szerzett értesülése szerint *Vojnovics* két széken ül és a központi hatalmak ügyét is támogatja.

Dr. *Potocsnjak* Franko volt szabóképviseelő és *Mestrovics* Iván szobrász, akik a jugoszláv bizottság tagjai voltak, szintén *Barrére* és *Grérs* orosz követre hivatkoztak, aki *Vojnovics*ra nézve kompromittálóan nyilatkozott.

Csuresin Mihály, a »Nova Evropa« szerkesztője volt a következő tanu, aki elmondta, hogy néhány hónap előtt, amikor Rómába volt, *Villiani* szenátor, az akkori római rendőrfőnök azt állította neki, hogy *Barrére* francia követ a betöréssel kapcsolatban egyenesen osztrák bérencnek nevezte gróf *Vojnovics*ot. A rendőrfőnök megmutatta neki a *Vojnovics*ra nézve kompromittáló akták fényképeit is.

Petricics Zsvikó volt miniszter. *Vojnovics* védője előterjesztést tett *Nincics* dr. volt külügyminiszter, *Bozgero* beogradi olasz követ, *Lisics* Ferdó egyetemtanár, *Nesics* Ljuba római követ és más politikai személyiségek kihallgatására, míg a védő *Banera* követ kihallgatását kérte. A bíróság elhatározta, hogy mindezeket a tanukat kihallgatja és ezért elnapolta a tárgyalást.

Szubotica panoráma

Mikulás ur panaszhozik

Mikulás ur ma délután személyesen keresett fel a redakcióban. A puttyona ugyan fenéig kiürült már, de ő nem hivatalos minőségben jött, csupán magánvizitát adott le. Így kezdte:

— Kedves Szerkesztő ur, valami rémes, mennyi bajom van a gyerekekkel. *Gorombák*, mint a pokróc és neveletlenek. Egy taknyos kölyök visszadobta a mézeskalácshuszárt és azt mondta, hogy menjek a fenébe ezzel a vacakkal, a papája sokkal finomabb dolgokat szokott venni neki.

— Hallatlan! Nem is kellene az ilyen fickóval szóba állni.

— Mit csináljak? Felsőbb helyről van rá parancsom, hogy ne tegyek kivételt senkivel. Az egyiknek a fűtűlő ellen van kifogása, a másik repülőgépet és autót követel. Hát mondja kedves Szerkesztő ur, mi vagyok én, egy Ford? Vagy egy *Lindberg*? Nálunk nincsenek raktáron ilyen modern izék, az öreg Szent Péter még a mozigépet is kifogásolta. Mikor utnak indultam, azt magyarázta éppen, hogy az emberek vérengző disznók, nekik puska, kard és csákó kell, na és mert a nyakamon marad az egész hadifelszerelés, a gyerekek rádiót kérnek és meghuzigálják a *Lo-reley*-szakállamat, hogy miért nem vágtam bubisra.

— Micsoda generáció!

— És a konkurrencia, kedves Szerkesztő ur! Minden utonálló, minden szökött fegyenc *Mikulás*nak öltözik, ez a legkedvesebb trükkjük, csak megállnak az erdőszélen és lelik a gyanútanul áldozatot. A jámborok abban a hitben vannak, hogy én lelküket, hogy én öltem meg őket!

— Majd kegyed megmagyarázza nekik a másvilágon...

— Akkor már késő. Istenem, a mai gyerekek... a legtöbb ki se teszi cipőjét az ablakba.

— ?

— Nem kell — mondják — kár a benzínért. És félnek, hogy ellopja valaki. Bizisten nem érdemes *Mikulás*nak lenni. Az én időmben... milyen szívesen kivettem volna a cipőmet az ablakba!...

— Hát miért nem tette?

— Na hallja! Hisz akkor még nem is volt *Mikulás* a világon! (t. l.)

Kié a revolver?

Tárgyalás a becskerekli törvényszéken

Izgalmas tárgyalás volt a becskerekli törvényszéken. *Janosev* Zsárkó és *Janosev* Zsiva klarijai parasztlőgye-nyeket rablás büntetével vádolta az államügyész, mert ez év szeptember 27-én éjjel revolverrel, vashattal, bunkósbottal és bicskával felfegyverkezve behatoltak rokonuk, *Janosev* Sztéva házába, ahol csak *Janosev* felesége, *Krisztina* és anyja, *Danica* voltak otthon, akik aludtak. A támadók a két szerencsétlen asszonyt a botokkal súlyosan összeverték, késsel összeszurkálták és revolverrel fenyegették, majd mikor *Danicának* sikerült az uccára nyíló ablakot kirántani és segítségért kiabálni, az ablakon át mindketten elmenekültek, de magukkal vitték *Janosev* Sztéva vadászfegyverét és tölténytáskáját is. A nagy sietségben a tettesek elejtették a revolvert és a vashattal ellátott botot s így jöttek a tettesek nyomára. Az ott talált revolverben sokan *Janosev* Zsiva revolverére ismerték, akinek az arcán, a szemé alatt vérző sebet találtak, ami a vád szerint az öreg *Danica* karmolásától eredt. A két testvért letartóztatták, de azok mindvégig tagadtak. *Janosev* Zsiva a revolvert nem ismerte el magának, a sebről azt mondta, hogy a lőtől kapta. A sértült két asszony megrendítően mondták el a szörnyű támadás részleteit, azonban a vádlottakat ők sem ismerték föl a sötétben. A bíróság fegyverszakértő kihallgatását rendelte el s a tárgyalást elnapolta.

KERESKEDELY
RÁDIO lámpák
már régóta kapacitásmentes hake ifogalattal vannak ellátva és elismerten a legjobbakkal
Kaphatók minden rádióüzletben. Vezérképviselet
KONRATH D. D., SUBOTICA

Nem folynak be a kamarai adók

A noviszadi kereskedelmi kamarának le kell szállítani a költségvetést

Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi és iparkamara december hó 18-ra egybehívta a kamara plenáris ülését, amelyen a folyóügyeken kívül a kamara 1928. évi költségvetése is a napirenden szerepel.

A kamarának az új költségvetés a rendszerint nagyobb gondot okoz, mert a kamarai adó ezidén nem folyt be oly mértékben, mint az előző években és ezért a kamara kénytelen kiadásait csökkenteni, hogy egyensúlyba hozhassa a kamara mérlegét. A kamara ezévi költségvetése 1.180.000 dinárt tesz ki.

A kamara különben december 11-re, vasárnapra ipari szekcióját plenáris ülésre hívta össze, amelyen a kamara minden iparos tagja résztvehet. A napirenden a kisipart érdeklő minden fontos kérdés fog szerepelni, azonkívül a napirendre kerül az iparosszakiskolák kérdése. *Noviszadon egy kőműves-, Szentán egy kőműves és des-, Bácskapalánán egy szabó- és cipészszakiskola létesítését vették tervbe.*

Szóba kerül annak megállapítása is, hogy olyan iparigazolványok kiállításánál, ahol felelős üzletvezetők vannak bejelentve, mi legyen a kamara álláspontja. Igen gyakori a panasz, hogy egyes új iparvállalatoknál a cégtulajdonos, aki maga sem szakértő, az iparigazolványt egy szakértő üzletvezető nevére veszi ki, azonban csak a nevét adja oda, de valóságban nem működik közre, vagy ha igen, nem állandó jelleggel. Ez a körülmény és a számos panasz arra indította a kereskedelmi minisztert, hogy rendeletet adjon ki, amelyben úgy intézkedik, hogy ilyen esetekben az iparigazolványok csak a kamara véleményével adhatók ki.

Ujból megfeleltették a noviszadi községi választásokat

Az ellenzéki pártok nem akarnak polgármestert választani

Noviszadról jelentik: *Dotlics Száva, Nacovic Gyura és Mandics Bózsó*, akik megfeleltették a noviszadi törvényhatósági tagválasztásokat, kedden újabb felelőbevitelt adtak be *Lukics Predrag*, bácskai főispánnak a választásokat jóváhagyó döntése ellen és az újabb felelőbevitelt közvetlenül a közígazgatási bírósághoz küldötték el. Így a noviszadi törvényhatósági bizottság a közígazgatási bíróság döntéséig nem ülhet össze.

Noviszad politikai közvéleményét egyébként most a polgármesteri állás betöltése foglalkoztatja. *Dr. Adamovics István* volt főispán, törvényhatósági bizottsági tag hétfőn értekezletre hívta össze a noviszadi pártokat, kivéve a hivatalos radikális pártot és a magyar pártot. Az értekezleten a tisztviselő állások betöltésének ügye került szóba és az a vélemény alakult ki, hogy tekintettel arra, hogy az új városi törvény megalkotása a közeljövőre várható és az új törvénytervezet szerint a városok élén többé nem polgármester, hanem a törvényhatósági bizottság kebeléből választandó városi elnök fog állni, a pártok megfontolandónak tartják, hogy a polgármesteri állás betöltésével a városi törvényhatósági bizottsága az új törvényt megelőzőleg kötelezettségeket rójon a városra. Noha az értekezlet szigorúan bizalmasnak nyilvánították, annyi mégis kiszivárgott, hogy egyhangú megállapodás jött létre, hogy az értekezleten résztvevő pártok a polgármesteri állás betöltése ellen fognak állást foglalni.

Noviszadon nagy érdeklődéssel néznek a kérdés megoldása elé, mert a hivatalos radikális párt és a magyar párt, amelyek tudvalevőleg a városi házi együttműködés kérdésében megállapodást létesítettek, meg akarják választani polgármesterré, *dr. Borota Branislav* eddigi polgármestert.

Karácsony a szeretet ünnepe!

Ajándékkal fejezzük ki hozzátartozóinkkal szemben szeretetünket!

Mit vegyünk ajándékba?

Fogas kérdés!... A felelet egyszerű és találó:

RÁDIÓT!

Mi nagy karácsonyi vásárt rendezünk és ajánljuk mint jók közül a legjobbakat:

1. ALFA, egylámpás, 15 állomás felvételére 500.—
2. LITTLEGIANT, háromlámpás, kedvelt apparátus 1400.—
3. SABA ULTRAAUTODYNE, négylámpás luxusapparátus 2800.—
4. OSZILADYNE, nyolclámpás, a legmodernebb készülék 4955.—

A legkedveltebb cikkek közül a karácsonyra való tekintettel nagy kiárusítást rendezünk mélyen leszállított áron, mely 1927. december 1—24 ig érvényes

- INGELEN OSZILLADYNE Kitt 200—600 m. 954.—
 INGELEN OSZILLADYNE Kitt 200—2000 m. 1200.—
 Eglámpás erősítő, minden apparátushoz, lámpával 275.—
 Antennahuzal, métere 1.—
 Szigetelőlánc, háromrészes 15.—
 Antennakapcsoló 16.—
 Lámpafogó, szigetelt, legjobb kivitel 10.—
 Neutroformer, komplett 195.—
 HORNY Neutrovox Kitt, komplett, 200—2000 m. 292.—
 VIDO ellenállásos kikapcsoló, kiméli a lámpákat 19.—
 BLAUPUNKT Tonveredler, minden készülékhez 80.—
 BLAUPUNKT Multidyne tekeres, a teljes hullámhosszra.. 128.—
 BLAUPUNKT Temposcope, automatikus időbeállító 195.—
 TRIUMPF anóddoboz, 112 voltra 166.—

Nagy hangszóró vásár! Szentációs olcsó árak!

- INGELEN porcellán hangszóró 190.—
 BLAUPUNKT SUPERTON III, lágyhangu 550.—
 BLAUPUNKT PLASTIK junior nehéz márványból, ön- 700.—
 BLAUPUNKT PLASTIK senior rezgés nélkül, a jók 1125.—
 BLAUPUNKT MUSICPAVILLON közül a legjobb 1550.—

Figyelem! INGYEN ADUNK! Figyelem! MINDEN VEVŐNEK egy értékes rádiókönyvet, azonkívül:

- 500 dináron felüli vásárlásnál 1 KREMENEZKY lámpát
 1000 dináron felüli vásárlásnál 1 pár fehallgatót
 2000 dináron felüli vásárlásnál 1 INGELEN hangszórót

KONRATH D. D.

rádiószaküzlet Subotica, Pašiceva ul. 1

Telefon 6-23

Kérje ingyenes nagy képes árjegyzékünket!

Megszüntetik az agrárreform minisztériumot

A minisztériumot 1929 január 1-ig likvidálják
 Új agrártörvény készül

Sztankovics földmivelésügyi miniszter nyilatkozata

Vrsacról jelentik: Sztankovics Szvetozár földmivelésügyi miniszter *dr. Hadia* pancsevói, *Kosztics* kovacsikai és *dr. Radoszavijevics* Bogdán belacrkvai radikális párti képviselők kíséretében Vrsacra érkezett, ahol résztvevett a radikális párt kerületi konferenciáján.

A radikális párt kerületi értekezletét a Vojvodina-kávcházz külön termében tartották meg Sztankovics miniszter elnökelete alatt. Az értekezleten Sztankovics miniszter nagyszabású beszédet mondott, melyben ismertette az általános politikai helyzetet, majd röviden beszámolt a kormány belpolitikai programjáról.

— A minisztériumok számának csökkentése — mondotta Sztankovics miniszter — befejezett tény és előreláthatólag csak tizenkét minisztériumot fogunk megtartani.

Az agrárreformminisztérium likvidálását is tervbe vettük és ez a tár-

ca legkésőbb 1929. január 1-ig megszűnik.

Az agrárreformminisztérium megszűnése azt jelenti, hogy addig az agrárkérdést is rendezzük és új törvényt készítünk, amelyik feleslegessé teszi az agrárreformminisztériumot.

Az értekezleten elhatározták, hogy a pancsevói, vrsaci és belacrkvai választókerületben a radikális pártot teljesen újjászervezik.

Az értekezlet után Sztankovics Szvetozár miniszter a következő nyilatkozatot tette a *Bácsmegeyi Napló* munkatársa előtt:

— A kormány mindent elkövet, hogy intézkedéseivel közgazdaságunk érdekeit előmozdítsa. Most van tárgyalás alatt az országos bortörvény, amely bormelésünk helyzetét végérvényesen rendezzi. A tervezetet a kormány elküldte a vrsaci bortermelőknél is, felszólítva őket, hogy tegyék meg észrevételeiket.

A magam részéről mindig szem előtt tartottam a délbánati bortermelők érdekeit és a jövőben is mindent el fogok követni, hogy terményeik részére egy külföldön, mint belföldön piacot teremthessenek.

Dr. Jaga Velimir képviselő, a radikális párt kerületi konferenciájáról és a párt újjászervezéséről a következő nyilatkozatot tette:

— A kerületi konferenciát a radikális párt szabályzata szerint a kerület székhelyén szokták megtartani, Sztankovics miniszter azonban a kerület képviselőivel egyetértve elhatározta, hogy ezeket az üléseket felváltva az egyes járási székhelyeken fogjuk megtartani, hogy a választóknak alkalmat adjunk arra, hogy a miniszterrel és a képviselőkkel való közvetlen érintkezésbe juthassanak és panaszukat előadhassák. Az első értekezletet a választás után Vrsacra hívtuk össze, a következőt pedig Alibunáron tartjuk meg. Az itteni konferencián a radikális párt újjászervezéséről tárgyaltunk. A képviselői és községi választások sok községben új helyzetet teremtettek, új emberek kerültek felszínre és azokat az embereket, kik a nép bizalmát élvezik, a pártban is megfelelő pozícióba kell helyezni. Ahol új pártalakulatok vannak és a párt kebelében nem történtek különösebb események, ott a pártszervezeteket meg lehet tartani és az újjászervezés felesleges. Az értekezlet járásokként megtárgyalta a helyzetet és megállapította, hogy

a pancsevói és kovini járásban teljesen át kell szervezni a pártot, a vrsaci és belacrkvai járásban pedig a régi szervezetek nagyrészt fenntarthatók.

Az újjászervezés még ebben a hónapban meg fog történni és a legközelebbi értekezlet januárban ül össze Alibunáron, ahol már az új szervezetek fogják képviselőiket elküldeni.

Sztankovics miniszter az értekezlet után visszautazott Beogradba.

Önszegélyző egyesületet alakítanak a szubotical kereskedők és iparosok

Vasárnap délelőtt alakul meg a szervező bizottság

A szubotical kereskedők és iparosok körében nagy érdeklődést keltett az a hír, hogy a közeljövőben kereskedők és iparosok önszegélyző egyesülete alakul. A mozgalom élén *Burnáty István*, a kiskereskedők és iparosok radikális klubjának elnöke áll. A *Bácsmegeyi Napló* munkatársa érdeklődött a mozgalom vezetőinél, akik az alábbiakban ismertették a mozgalom célját:

— A szubotical iparosok és kereskedők helyzetének javítása a cél. Szükségtelen külön hangsúlyozni, hogy a szubotical iparosok és kereskedők milyen nehezen és körülményes uton jutnak hitelhez. A Narodna Banka egyáltalán nem törődik a vajdasági kisiparral, az állami jelzálogbanktól viszont csak nagyon sok utánjárással és protekcióval lehet kölcsönt kapni. Az iparosok és kereskedők közül néhányan elhatározták, hogy mozgalmat indítanak egy önszegélyző egyesület megalakítása érdekében. A mozgalom máris nagy visszhangra talált a kereskedők és iparosok körében.

A kezdeményezők vasárnap délelőtt tíz órakor a radikális kiskereskedők és iparosok klubjának helyiségében ülést tartanak, amelyre meghívják az iparosokat és a kereskedőket nemzetiségre és politikai pártállásra való tekintet nélkül. A vasárnapi ülésen szervezőbizottságot választanak, amely azonnal megkezdí a szervezést. A terv szerint egyelőre ötezer darab részvényt akarnak kiadni száz dinár névértékkel. A részvényeket nem szükséges egy összegben lefizetni, hanem az egyesület számításai szerint a részvényeket heti tíz dináros befizetésekkel is lehet megváltani. Így azt akarják elérni, hogy a részvények legnagyobb része az iparosoknál és a kereskedőknél maradjon. Részvényeket mindenki jegyezhet. A részvényjegyzések után rögtön megalakul az önszegélyző egyesület és megkezdődik a részvényösszegek heti befizetése is. Az önszegélyző egyesület más banküzletekkel is foglalkozni és a kereskedőknek és iparosoknak olcsó kölcsönt bocsájtana rendelkezésre. Az önszegélyző egyesület kizárólag szubotical intézmény volna.

Utonállók garázdálkodása a szentai munkástelepen

Osszevertek egy hazafelé igyekvő házaspárt

Szentáról jelentik: Rác József vasuti fűtő este nyolc óra tájban a munkástelepre igyekezett feleségével és anyósával. Mintegy ötven lépéssel előttük haladt Rác sógoráné barátnőjével és egy fiatalemberrel. Utközben négy ittas ember belekötött az elállhaladó fiatalokba. Az egyik revolvért rántott és azzal fenyegetőzve, követelte, hogy a fiatalember nyomban távozzék. A nagy zajra Rácok is megjelentek a veszekedésnél, de a támadók Rácot véresre verték.

Az utonállók ekkor Rác feleségére és anyósára támadtak és őket is összevertek. A megtámadott emberek segítségért kiáltottak, de mivel a közelben nem volt rendőr, futásnak eredtek és bemenekültek Kállay Péter házába. Az utonállók ide is követték őket, de a házbellek ásóval, kapával felfegyverkezve menekülésre kényszerítették őket.

A rendőrség erélyes nyomozást indított a garázdálkodó emberek kézrekerítésére.

Csak száz hold földet akarnak meghagyni Szentá városnak

Eredménytelenül végződtek a város és az agrárkirendeltség között megindult tárgyalások

Szentáról jelentik: Szentá város tanácsa szerdán rendkívüli ülésen foglalkozott azokkal a tanácskozással, amelyek napokon keresztül folytak az agrárreform kiküldöttel és a város megbízottai között. Ezek a tanácskozások ugyanis eredménytelenül végződtek, mert az agrárreform hivatal nem akarja teljesíteni a város kívánságait.

Amikor az agrárreform hivatal a Tiszavidékre is kiterjesztette működését, Szentá város tizezerholdas birtokából nem maradt egyéb néhány száz hold szántónál, háromszáznyolcvan hold szőlőnél, míg a többit elvették az agrárreform céljára. A város, amely ezáltal jövedelem nélkül maradt, az agrárminisztériumhoz fordult és az agrárreformminisztérium többszöri sürgetésére el is rendelte az agrárrevíziót. A revízió után, amelyet a noviszadi agrárkirendeltség hajtott végre, tárgyalások indultak meg az agrárreform hivatal kiküldöttel és a város között. A várost az agrárreform-törvény értelmében ötszázhuszonegy hold föld illeti meg. A város ebben az ötszázhuszonegy holdban a százötvenöt hold kiterjedésű Bogarast és a felsőjárású földeket, valamint a kétszáz lánckiterjedésű iskolaföldet követelte.

A tárgyalások napokon át kedvező mederben haladtak és már az volt a helyzet, hogy sikerül a megegyezés,

amikor váratlan fordulat történt. Radovic Zsika agrárhivatali referens azt indítványozta, hogy vegyék el a várostól a klsbudzsáki és koplalói háromszáz holdat, amely árterület és ezt osszák fel a szentai agrárérdekeltek közt. Az agrárzejednica részéről viszont azt kérték, hogy a város közlegelőjét és a beültetett szőlőbirtokokat osszák fel a dobrovoljácok között és a városnak csak száz hold földet hagyjanak meg. A város megbízottai visszautasították mind a két javaslatot és eltávoztak a tanácskozások színhelyéről, megtagadva a jegyzőkönyv aláírását is.

A szerdai ülésen elhatározták, hogy az egész ügyet további eljárás végett a város közgyűlése elé terjesztik.

A karlovcai püspöki zsinat

Az egyházi alkotmányon, az egyházi törvények és a naptár egységesítésén dolgozik a püspöki koncilium — A zsinaton huszonegy püspök vesz részt

A kies fekvésű, hegyoldalon épült pravoszláv Rómában: Szremszki-Karlovca, a görögkeleti szerb patriárkai székhelyen a görögkeleti pravoszláv szerb egyház püspöki kara konciliumra jött össze, hogy a püspöki zsinat előterjesztésére letárgyalja azokat a fontos és sürgős kérdéseket, amelyek az egyházi életben felmerültek és amelyeknek megoldása a püspöki kar összességének van fentartva.

A patriárka pazar fényűzéssel épült palotájában élénk sürgés-forgás van. A patriárkán kívül huszonhárom püspök vesz részt ezeken a fontos egyházi tanácskozáson, amelyek az ősz egyházfejedelem, a nyolcvannegy esztendősi Dimitrije patriárka elnököl és az ősz egyháziön nem látszik meg a patriárka-kor, mert frissen, fiatalosan vezet és vesz részt maga is a megbeszéléseken és mintha ezzel is rá akarna cáfolni az egyik beogradi egyházi újságban megjelent tendenciózus hirre, hogy Dimitrije patriárka heletáradt sok évtizedes egyházi munkájába, pihenni vágyik és az athoshegyi kolostorba kíván visszavonulni. Pedig szó sincs arról, hogy az ősz egyházfejedelem fáradt és pihenni vágya. Ma is sokszor két-három órás egyházi szertartásokon celebrál és naponta fáradhatatlanul elnököl a konciliumon.

Az év tizenegy hónapján át elárvult palotában most élénk élet zajlik. Az összes lakosztályok el vannak foglalva, úgyhogy még a hatalmas palotán kívül, a jószágigazgatói kastélyban is berendeztek lakosztályokat a főpapi vendégeknek. Csak az ősz Nikolics Miron pákráci püspök, sok éven át patriárkai helynök, aki már a magyarországi görögkeleti egyházban is a legidősebb főpap volt, maradt távol. Kivüle hiányzik a szibeniki püspök, aki a télen halt meg és helye még nincs betöltve, továbbá a tuzlai püspök, mely tiszttség már huzamosabb ideje betöltetlen, végül a szremszki-karlovcai megyés püspök, mert dr. Haydin Maximilian püspök, aki most a karlovcai egyházmege főpásztor, csak vikárius püspök és mint ilyen nem tagja a konciliumnak. A püspöki kar-nak kívülük van még három távollevő tagja: az amerikai görögkeleti szerb püspök, aki a nagy távolság miatt nem vehet részt a tanácskozáson, távol maradt, azonkívül a szkadari (albániai) görögkeleti szerb püspök, aki külpolitikai okokból csak ritkán hagyja el albániai rezidenciáját és végül hiányzik Gorazd cseh-szlovákiai püspök, aki tudvalevőleg a pravoszláv szerb egyháznak van alárendelve.

A tanácskozásokat a palota nagy dísztermében tartják, ahol hosszú tanácskozási asztal van felállítva, melynek főhelyén aranyozott trónusán ül a patriárka. A patriárka előtt díszes, vagyontérső és történelmi becsű evangélium fekszik, amely 1701-ből származik, nehéz ezüstveretű, ékkövekkel kirakott, nagyértékű, bizanci ötvösmunkájú könyv, amelynek fedőlapján ezüstből készültek az evangélisták: Máté, János, Márkus és Lukács cizellált képei.

Az evangélium Moszkvában készült és címlapján remekműnkájú írással rá van vezetve, hogy ez a nagybecsű evangélium Nagy Péter cár, Nagy-, Kis- és Fehér-Oroszország urának parancsára, a püspökök által megáldva készült. Ez a történelmi becsű evangélium tele van a legfinomabb iniciálákkal. Mellette az asztalon egy ugyancsak nagyértékű, remekművű ezüstkereszt van, amely nemkülönben több évszázados ötvösmunka. Mária-üveg alatt legfinomabb fataragású filigran reliefek. Kívül pedig értékes drágakövek. Maga a terem tónusa bíborvörös. A falakon Ófelsége néhai Petar király és Alekszandar királyok pompás képei. A tanácskozások rendszerint reggel kilenckor kezdődnek és megelőzőleg az emeleti gyönyörű házikápolnában istentisztelet van, melyen minden nap más és más püspök celebrálja a reggeli misét. A nagy tanácskozási asztaltól balra egy kisebb asztal van a jegyzők számára, akik szintén püspökök és ezidőszerint a jegyzői teendőket Johannes, mosztári és Nektarius montenegrói (nikicsi) püspökök látják el.

A szomszédos teremben, amely más alkalommal patriárkai reggeliző teremül szolgál, Predics Uros egyik híres és pompás alkotása borítja a terem egyik egész falát, mely az utolsó magyarországi patriárkát, a Gastein melletti Ache patakban tragikus halált halt Bogdanovics Luciant ábrázolja ébenfekete szakállal, férfiszépségű fejjel. A képen az utolsó magyarországi patriárka szimbólikus jelenetben házi véd-szentje: Szent Nikola előtt térdel és jobbkezdével egy a viharral küzködő hajóra mutat — amely a görögkeleti egyházat kívánja kifejezni — és amely a látóhatáron levő és világitótoronnyal jelzett kikötőbe akar betúni, amely mögött kiemelkedik a szremszki-karlovcai patriárkai székesegyház kettős-tornya és amely szemben a hullámokkal küzdő hajóval, a nyugodt, biztos révet jelképezi. Szent Nikola az evangéliumot tartja a bíborvörös talárban térdelő és segélyért imádkozó patriárka felé

és az evangéliumnak azt a lapját mutatja, amelyen írva van: *Imádkozd, hogy minden veszélytől megmenekülj!* A kép alján az evangélium másik mondása olvasható: *Aki kitart, az megmenekül!* A kép jobb sarkában Kain és Abel fataragványu mása látható — ez a magyarhoni szerbség akkori ellentétét jelképezi, mellette a materializmus szimbólikus kifejezése kapott helyet.

A szomszédos teremben a falak régi patriárkák képeivel és a szerb egyház más nagyságaival vannak tele. Középen Brankovics György fejedelmi alakja vörös díszes talárban, balra a molli származású Radonics Novák műve: Radics József patriárka impozáns alakja, mellette Dimitrije patriárka sikerült képe, majd Brankovics patriárkától jobbra Amerling híres osztrák festő, Stratimirovics Szeván metropolita festménye díszíti a galériát. Ezután néhai Angyelics Germán, bácsi püspökről készült festmény és a sok kép közül még szembeötlők Predics pompás Tökölyi Száva-festménye.

A nagy tanácssteremtől balra van a királyi lakosztály: fogadó-, dolgozó-, öltöző- és hálószoba, díszes vörös se-lyemtapétákkal ékesen. Az asztalon néhai Petar király kitűnő miniatürszobra, a falakon Ófelsége a király és királynő képei.

A közös, nagy ebédlőben Jovanovics Pája hírneves festőművész egyik leg-híresebb alkotása tölti be a közel tízenöt méter széles, hat méter magas falat. A hatalmas festmény a szerbek magyarországi bevonulását — élükön Csarsojevics Arzen patriárkával — ábrázolja.

A folyosókon, püspökök sietnek végig, bizottsági ülésekre mennek, mert a koncilium reggel kilenctől déli egyig ülésezik, azután ebédszünet van, délután pedig szakbizottságok tanácskoznak. Hisz erre a konciliumra nagy munka vár: a folyó ügyeken kívül a napirenden a görögkeleti egyházi törvények egységesítése, a naptáregységesítés, a megüresedett püspöki állások betöltése és az egyházi alkotmány megteremtése vár.

Távozáskor hálás köszönetet mondunk Irinej bácskai püspöknek, aki lekötelező szívélyességgel kalauzolt bennünket.

Mayor József

Revolveraggal ütötte le társát a szentai csendőr javult a sebesült állapota

Szentai jelentés alapján megírtuk, hogy vasárnap éjjel a Vass-féle vendég-lőben Todorovics Zsiva csendőr összeszólkkozott Kolenc Alajos nevű társával és többször rálőtt. Kolencet a kórházba szállították, ahol megállapították, hogy lövés nem érte, hanem Todorovics a revolver agyával kétszer fejbesújtotta. Az ütéseket, melyek mély sebet szakítottak a csendőr homlokán, az első percben lőtt sebeknek nézték, mivel Todorovics kétszer feléje lőtt.

A sebesült csendőr állapota kedden délelőttre annyira javult, hogy ki lehetett hallgatni. Az orvosok véleménye szerint Kolenc Alajos, ha komplikációk nem állanak be, hamarosan felgyógyul.

EUROPA LÁNGOKBAN
(A NAGY SZÜNET)

Városi Mozi Csütörtöktől-Hétfőig

Kétnapos rombolást és vérengzést rendeztek a diákok Nagyváradon

Az országos diákkongresszusra Nagyváradon összegyűlt hatezer diák zsidó- és magyarüldözést rendezett — A tüntetők megverték az uccán a magyarokat, szétrombolták a magyar lapok szerkesztősegeit, bevették csaknem valamennyi nagyváradi ház ablakát és gyilkoltak is — A zavargó diákok feltörték a lezárt kávéházakat és vendéglőket és azután részegen folytatták a rombolásokat — Meggyilkolták Weiszlovics Emil szállodatulajdonost és egy nyolcadikos gimnazistát — Cuza garázda diákjai Károly volt trónörökös mellett is tüntettek — Szerdán eltávolították a diákokat a városból

Két halottja és negyvenkét sebesültje van a rémuralomnak

A magyar kormány a Népszövetséghez fordul

Nagyváradról megdöbbentő hírek érkeznek borzalmas részletekben bővelkedő magyarüldözésről, amelyet a nagyváradi diákkongresszusra összegyűlt román diákok követtek el. A nagyváradi zavargásokról az első hírek szerdára virradó éjszaka szivdrottak ki a külvilágtól szinte elszigetelt Nagyváradról és a zavargásokról a szerdai nap folyamán megérkezett hírek még mindig nem teljesen megbízhatóak. A szerdai hírekből azonban megállapítható, hogy az első jelentések némileg túlzottak voltak, főleg a halottak számát illetően. Az már kétségtelen, hogy

Nagyváradon hétfőn és kedden véres zavargások voltak, amelyek Rothermere elleni tüntetésekkel kezdődtek, majd zsidóellenes inzultusokká és végül magyarüldözéssé fajultak.

A kongresszusra utazó diákok zavargása a kisebb állomásokon

Cuza diákserege Kolozsváron és Máramaroszigeten át özönlött Nagyváradra az ott vasárnap megkezdődött országos diákkongresszusra.

A diákok már a vasúti kocsikban megkezdtek a garázdálkodást.

Amelyik kocsiba beléptek, onnan azonnal kizavarták a zsidó és a magyar utasokat.

A közbeeső állomásokon a diákok legrájták a vonatokról és botrányokat rendeztek.

Marosvásárhelyen, Marosludason, Segesváron, Brassóban és más állomásokon is botrányos jelenetek játszódtak le.

A nagyváradi zavargások kirobbanása

A nagyváradi állomásra érkező az egyes vonatokról kiszálló diákok, akik között tucat számra voltak leányok is, hadoszlopokba tömörültek és lármás tüntető menetben vonultak be Nagyváradra.

Hétfőn reggel huszas-harmincas csoportokban gúnydalokat énekelve jártak be a diákok Nagyvárad uccáit. Eddig a tüntetés Rothermere-ellenes volt. Tíz óra után azonban kezdett átalakulni magyarellenes tüntetéssé, dél felé az eddig bár fenyegető, de nem veszélyes tüntetés, pusztító és gyilkos zavargássá fajult. Ekkor már

Cuza vezérkara kiadta a jelszót, hogy pogromot kell rendezni a magyarok és zsidók ellen.

Egy negyed óra múlva minden csoport megkapta a maga utasítását és ettől kezdve a magyarokat igazoltatták és becsmérelték Nagyvárad uccáin.

A garázdálkodás és a legbarbarabb pusztítás Nagyvárad legjobb szállója, a »Park-szálló« előtt terepen robbant ki, ahol mintegy ezer diák gyűlt össze és hevesen tüntetett a magyarbarát érzelmeiről ismert Weiszlovics Emil szállodás ellen. Weiszlovics, aki hatalmas természetű, bátor ember, kislépett a szállodából és hangos vitába bocsátkozott a tüntető vezető diákokkal. Hogy azután mi történt, azt nem tudni, de tény az, hogy

Weiszlovicsot hirtelen megrohanták és megverték. Amikor a verekedés véget ért és a rá-

zússá fajultak. Az első híreket a magyar-román határon lévő biharkeresztosi határállomás személyzete kapta a nagyváradi eseményekről, a Romániából érkező vonatok utasaitól. Ezek az első hírek még csak felvonulásokról szóltak, hétfőn este azonban már olyan híreket hoztak az utasok, hogy

Nagyváradot barbár hordák módjára pusztítják Cuza tanár, a román antiszemita vezérének odatesített bukaresti, jassy-i és más regábelli diákjai.

A biharkeresztosi állomásfőnökségre a fősolgabírói és utasellenőző hivatalba befutó hírek alapján a nagyváradi véres események a lehető legtárgyilagóssá a következőkben foglalhatók össze:

A diákok a vasúti éttermekben mindent nagy mennyiségű italt fogyasztottak a végén azonban nem fizettek, hanem megverték az éttermek személyzetét és sok helyen összetörték a vasúti vendéglő berendezését is. A diákok összeveredtek az állomásépületek előtt és ott gúnydalokat énekeltek Rothermere és a magyarok ellen. Már ezeken a közbeeső állomásokon is történtek atrocitások.

A diákok taszigálták és ütlegelték az utasokat.

Tövisen pedig, az állomás mellett egy zsidó korcsmáros helyiségét megröbánták, a megrémült családot kikergették az éjszakába és feldúlták a házat.

következő közpör a szálloda egyetlen ablakát sem hagyta épen,

a végre előmerészkedő megrémült szállodai személyzet összeszurkálva találta a szálloda előtt a kövezeten Weiszlovicsot, akit kórházba szállítottak.

Nagyvárad borzalmas éjszakája

Ez volt a kezdete az egész délutáni tartó pusztításoknak.

Minden magyart és zsidót, aki utjukba került a dühöngő diákoknak, megpofozták, ütlegelték, sőt össze is szurkálták.

Előbb a főuccát söpörték végig a garázdálkodó diákok, majd a mellékutcákra került a sor és

kívétel nélkül minden ház ablakait bezúrták.

A csendőrség és rendőrség teljesen tehetetlennek bizonyult a fékevesztett szenvedélyekkel szemben.

Cuza és vezérkara hétfőn az esti órákban elutazott Nagyváradról,

a nagyváradiak pedig bezárkóztak házaikba.

Mindenki rettegett a bekövetkező rémségektől, mert az esti órákban a garázdálkodó diákok és diáklányok a kávéházakra és vendéglőkre vetették magukat.

A diákok és diáklányok feltörték a zavargások hírére bezárt vendég-

lőket és kávéházakat, csapra verték a hordókat, boros és kenyékos üvegeket hoztak fel a pincéből és este tíz órakor már részegen szárguidottak végig Nagyvárad uccáin. A bankok és takarékpénztárak helyzete

A rendőrség csak a Károly herceg melletti tüntetésekbe avatkozott bele

Csakhamar újabb fordulat következett be. A városban mindenféle garázdálkodó, körülbelül ötezer főnyi diáksereg a prefektúra elé özönlött, ahol a volt trónörökös visszatérését követelte.

Ezt már a sziguranca is megsokalta. A több mint egy órán át tartó Károly tüntetés után a hatóságok végre komolyabb intézkedésekre szánták rá magukat.

A pusztítás befejezése után a katonaság a kaszárnyákba tereítte a diákokat

Kedd reggel látszott csak meg, hogy milyen borzalmas pusztítást vittek végbe a garázda és nagyrészt részeg diákok.

Alig van ház Nagyváradon, melynek ne volna beverve ablakai és az uccákon egyetlen kocsis és autó sem jár és megszűnt a villamosközlekedés is.

A vasútállomásra egymásután érkeztek a minden irányból Nagyváradra vevényelt csendőrségi és katonacsapatok, amelyek

formálisan megszállták Nagyváradot.

Minden tizedik lépésre jutott egy-egy csendőr és katona, de a lakosság mégse merészkedett ki a házaikból, mert az uccák még mindig szilkozódó és garázdálkodó, a magyarokat és zsidókat becsmérlő diákokkal voltak tele.

Csak délben érkezett a sziguranca utasítása a prefektúrára, hogy a várost tisztítsák meg.

Katonai csapatok indultak ki, amelyek csatárláncra szakadva fogták közre az uccákat veszélyeztető diákokat és maguk előtt terelve őket, három-négyezer diákot hajtottak

Két halott, negyvenkét sebesült

A beérkező jelentések szerint a nagyváradi eseményeknek állítólag két emberáldozata van.

Ezek szerint a még meg nem erősített jelentések szerint

az egyik áldozat egy Madas nevű színész tizenhét éves fia, akit a Royal-kávéház előtt vertek agyon a diákok, a másik pedig Weiszlovics

Hogy robbantak ki a véres zavargások?

A Nagyváradról érkező újabb jelentésekből kiderül, hogy a zavargások előidézője az volt, hogy a hétfő délelőtti kongresszuson a diákok észrevették, hogy a Nagyvárad című lap Fleischer Sándor nevű munkatársa jelen van a közgyűlésen és jegyzeteket készített. Hiába igyekeztek a józanabb diákok megmagyarázni, hogy az újságró

is válságossá lett. A pénzügyeték előtt csoportosulások támadtak és

két bank vasajtóját felcsiszították, de rablásra nem került sor, mert a rendőrség a bankok védelmére nagyobb készletet rendelt ki.

A nagyváradi helyőrség, amely eddig nem látott semmi okot a beavatkozásra, zárt sorokban felvonult a prefektúra elé. Összeütközés azonban nem történt, mert a diákok a katonaság láttára szétzaladtak és tovább folytatták az ablakbeveréseket.

Nagyvárad lakossága borzalmas éjszakát élt át és természetesen senki sem merészkedett ki a házaikból az uccára.

be a kaszárnyákba, amelyek elé katonai őrséget állítottak.

A keddi nap tehát már viszonylagos nyugalomban telt el. A lakosság pontosan értesült a hatósági intézkedésekről, amelyek most már biztosították Nagyvárad rendjét. Ennek ellenére kedden se nyitották ki az üzleteket, kávéházakat és éttermeket és teljesen kihalt volt Nagyvárad központja, a Brémer-tér is.

A város a pusztulás képét mutatja, igen sok lázat súlyosan megrohanták, a Nagyvárad és a Nagyvárad Esti Újság című lapok szerkesztőségét és nyomdáját szétrombolták.

A diákságnak az eredeti program szerint kedden kellett volna elutaznia Nagyváradról, de erre semmi hajlandóságot nem mutattak. A kaszárnyákban összegyűjtött diákok elhatározták, hogy az eredeti utátrányt, mely Arad, Temesvár, Orsova, Krajova lett volna, megváltoztatják és

Szatmár, Nagybánya felé utaznak, ahol közben kiszállnak kis »rendcsinálásra«-ra.

Ezekben a helyeken a lakosság pánik félelemmel várja a diákok érkezését.

Emil szállodás.

aki állítólag szerdán hajnalban belehalt sérüléseibe.

A kórházakban negyvenkét sebesültet ápolnak,

köztük a Nagyvárad című lap egy Fleischer nevű munkatársát. Hogy magánházaiban hány sebesült van ápolás alatt, azt még nem lehet megállapítani.

csak kötelességét teljesíti, mégis rátámadtak Fleischerre, akinek menekülnie kellett. A diákok azonban utána vetették magukat az újságrónak, akit végig kergettek a Fő-uccán és véresre vertek. Ezután gyorsan összeszedelőzködött a színház előtt egy diákkülönítmény és a Nagyvárad szerkesztősége elé vonult, hogy a nyomdát szétrombolják. A lezárt

vasredőnyök azonban ellentáltak és a diákoknak be kellett érniük azzal, hogy nagyobb mennyiségű újságpapírt szétzaggattak.

A délután folyamán, amikor a diákok a színház előtt újból gyülekeztek Borescu ezredes, nagyváradi rendőrprefektus a színház lépcsőjáról energikus beszédben figyelmeztette a diákokat, hogy a város román és magyar lakosságának vendégel, illő tehát, hogy fegyelmezett magatartással láblálják meg a város vendégszeretét.

A diákok lehurrogták a rendőrprefektust, majd új rohamra indultak a Nagyvárad nyomdájá ellen és megelőzve a futólépésben odasiető csendőröket szétrombolták a lap szerkesztőségét.

Közben a Bémer-téren valahogy a tüntetők közé került Madas Jenő közkedvelt nagyváradi színész 17 éves, nyolcadik gimnazista fia, aki Mária királynő

szobrának talapzatán állott, amikor a tüntető diákok rátámadtak. Hogy itt tulajdonképp mi történt, azt senki sem tudja, de tény, hogy pillanatok alatt körülfogták a csak magyarul beszélő katolikus fiút.

kések villantak meg a levegőben és a tizenhét éves ifjú véres arccal terült el Mária királynő szobránál és ott múlt ki a gyilkos diákok lábál alatt.

Innen a Park-szálló elé vonultak a diákok, ahol Weiszlovics Kálmán összeszűkölése után felrohantak a lépcsőkön a szállóba és az első emeleti szobákban is összeszűköltek mindent. A legutolsó jelentések megerősítik azt a hírt, hogy

Weiszlovics Emil szerda hajnalban meghalt a kórházban.

Weiszlovics Emil magyarérvésű, zsidóvallású ember és Nagyvárad társadalmának egyik legtekintélyesebb tagja volt.

Elutaztak Nagyváradról a garázda diákok

Szerdán végre sikerült a kaszárnyákban összehozni a diákokat elutazásra kényszeríteni. Három különvonat állt rendelkezésre. Furcsa látvány volt, amint a hatezer főnyi diákság kivonult a pályaudvarra. A diákok nagy része fehér papírból készült síveget viselt és

kezükben égő viaszgyertyákkal vonultak ki a pályaudvarra, közben gúnydalokat énekeltek. A bevagonírozás simán ment és a diákok Kolozsvár és Szatmár felé utaztak el.

Nagyvárad lakossága csak akkor mert fellélegezni, amikor a legutolsó diákcsoport is elhagyta a várost.

Jellemző, hogy a nagyváradi lapok egy betűt sem írhattak minderről, ami vasárnapig keddig történt a városban

A nagyváradi események a magyar nemzetgyűlés előtt

Budapestről jelentik: A nagyváradi véres események Budapesten szerdán reggel kerültek nyilvánosságra és mindenütt óriási felháborodást keltettek. A parlament folyosói már szokatlan korán benepesedtek és mindenütt a legnagyobb felháborodás és megbotránkozás hangján beszéltek az eseményekről.

A képviselőház ülésén is szóba kerültek a nagyváradi véres zavargások, Pakots József demokrata képviselő a napirend megállapítása során kemény szavakkal bélyegezte meg a román diákság terrorisztikus cselekedeteit és rámutatott arra, hogy

volt idő, mikor Cuza professzor eljöhett Budapestre és a magyar fővárosban exponált magyar politikuskok részvételével hirdethette a fajvédelen közös fegyverbarátságát.

— Eckhardt! Eckhardt! — kiáltották a szociáldemokrata padosorokból.

Janha Károly és János Gábor ezután az egységspárt részéről ítélték el a nagyváradi eseményeket, majd Rassay Károly, a polgári ellenzék vezére szólalt fel és hangsúlyozta, hogy a magyar képviselőház pártkülönbség nélkül ítéli el ezeket az eseményeket érzelmi okokból, de a jog alapján is, mint a magyar kisebbség súlyos sérelmét.

— Ezek az események — mondotta — nemcsak az emberiség érzéseit sértik meg, hanem azokat a minimális jogokat is, amiket a kisebbségeknek meghagytak.

Rassay komoly intőzkedéseket követett a kormánytól. Kijelentette, hogy a kormány fele most Genfben tartózkodik, módjában van tehát a kisebbségi érdekeket a világ ítélőszéke előtt megvédeni.

— Akár Anglia, akár Olaszország vagy Franciaország — mondotta Rassay — ha fajttestvéreit érné ilyen sérelem, megtenné a szükséges lépéseket, függetlenül attól, hogy azok milyen állampolgárok.

Rassay kérte, hogy a miniszterelnök jelenlevő helyettese és a képviselőház elnöke kötelezőszerűen

tolmácsolják a Genfben tartózkodó miniszterelnöknek a Háznak ezt az egyhangú felhívását és azt a kívánását, hogy elvárják a kormány Genfben tartózkodó tagjaitól, hogy

és ami ma már az egész világsajtót foglalkoztatja, mert a cenzura megtiltotta, hogy a lapok a véres zavargásokkal foglalkozzanak.

Kolozsváron is zavargásoktól tartanak

Kolozsvárról jelentik: A nagyváradi eseményekről érkező hírek Kolozsvárott óriási pánikot keltettek.

Szerda reggel a kolozsvári román diákság is felvonulást rendezett és gúnydalokat énekeltek.

A délutáni órákban várták a Nagyváradról érkező diákokat és a rettegés Kolozsváron percről-percre növekszik.

mert attól tartanak, hogy itt is megismétlődnek a nagyváradihoz hasonló zavargások.

teljes komolysággal fogják megtenni a szükséges lépéseket.

Vass József miniszterelnökhelyettes azonnal válaszolt a felszólalásokra és a magyar kormány nevében kijelentette, hogy bár a konkrét adatok hiánya óvatosságra inti a nyilatkozattételnél, a történetekről érkező hírek mégis elegendők ahhoz, hogy a magyar törvényhozás a maga méltatlankodásának jogos kifejezést adhasson. Szívesen teljesíti a törvényhozás megbízását és

még a szerdai napon közvetlen érintkezésbe lép a Genfben időző Bethlen miniszterelnökkel, akinek tolmácsolni fogja a képviselőház nézetét.

Most azonban — folytatta Vass József miniszterelnökhelyettes — nem mint a kormány felelős tagja, de mint magyar ember szívvel-lélekkel azonosítom magam az elhangzott felszólalásokkal.

A magyar nemzeti közvélemény hangos sikollyal felel arra, ami Nagyváradon történt.

A magyar kormányban nincs módja, hogy beleavatkozzék más állam belső ügyeibe és még a bírálattól is tartózkodni kíván, de amikor

kisebbségi jogok súlyos megsértéséről van szó,

nem mint a kormány tagjának, hanem mint magyar embernek és magyar képviselőnek nem lehet más feladat, mint hozzájárulni ahhoz a felháborodáshoz, amely életre támadt nemcsak minden magyar ember, hanem minden érző ember lelkében, amikor látja, hogy védtelen embereket kitalált ürügyek címén életükben és vagyonbiztonságukban veszélyeztetnek.

Vass József végül kérte, hogy a Házbölcs higgadtsággal várja be a nagyváradi véres eseményekről érkező híteles jelentéseket.

Üres ládák

különböző méretben
állandóan kaphatók

Konrath D. D. Subotica
Pašičeva ul. 1. Telefon 6-23

1227

LEGUJABB

A lengyel-litván konfliktus a népszövetségi tanács előtt

Genfben jelentik: Zsufolt padosorok előtt nyitották meg a népszövetségi tanács ülését, amelyen a lengyel-litván konfliktus került szóba.

Waldemarasz részletesen beszámolt a legutóbbi eseményekről és titkos jelentést olvasott föl, mely szerint

Lengyelország mozgalmat szít Litvániaiban a jelenlegi litván kormány megbuktatására.

Beszéde végén három indítványt tett:

1. A népszövetségi tanács küldjön ki

kétszeri ellenőrző bizottságot a lengyel-litván határra.

2. A Népszövetségnek meg kell akadályozni, hogy lengyel területen irreguláris hordák alakuljanak.

3. A tanácsnak mindent el kell követni, hogy Vilna környékén a litván üldözések megszűnjenek.

Zalesky lengyel külügyminiszter nyomban válaszolt.

Visszautasította a litván vádakot és kijelentette, hogy a lengyel kormány sohasem fenyegette meg Litvániát.

HIREK

VÁROSI SZÍNHÁZ hangversenytermében december 8-ikán Krdmer Imre szubotcai származású hegedűművész hangversenye.

Jegyelárusítás december 3-kától.

*

— A Bácsmegeyi Napló legközelebbi száma a csütörtöki ünnep ellenére péntek reggel a rendes időben jelenik meg.

— Ófelsége a beogradi diákokthoz felavatásán. Beogradból jelentik: Ófelsége Alekszandar király szerdán délelőtt résztvett a beogradi diákokthoz házszenfelési ünnepén. A diákokthoz alapjavára Ófelsége annakidején hárommillió dinárt adományozott. A király hadsegéde és Kumanudi Koszta közoktatásügyi miniszter kíséretében jelent meg az ünnepségen és megtekintette a hatalmas épület összes termetét. A királyt érkezésekor Mitrovics Vlodo dr. rektor üdvözölte. Az egyetemi hallgatóság lelkesen ünnepelte Ófelségét, aki dícsérően nyilatkozott a diákokthozról.

— Be kell nyújtani a házbérvallomási ivateket. A szubotcai városi adóhivatal felhívja a háztulajdonosokat, hogy december hó folyamán büntetés terhe mellett adják be a körli adóhivatalokhoz a házbérvallomási ivateket. Házbérvallomási ivateket a városi adóhivatalnál lehet kapni.

— Szubotica város közgyűlése. Szubotica város képviselőtestülete pénteken délelőtt tíz órakor közgyűlést tart, amelyen a tisztviselőkérdésről fognak tanácskozni. A pénteki közgyűlésen politikai körökben nagy meglepetést várnak, amennyiben kilátás van rá, hogy a munkatöbbséghez csatlakozó városatyák száma növekedni fog. A pénteki közgyűlésen, valószínűleg dr. Sztipics Károly polgármestert, Rafajlovics Milos dr. főügyészt, dr. Hofmann Károly gazdasági tanácsnokot és dr. Vukics Ferenc főjegyzőt megerősítik állásukban.

VALDA-PASZTILLA

nátha, köhögés és hurut ellen, kapható minden drogériában és gyógyszerárban

1227

— Halálozás. Kikindáról jelentik: Kremsberger Rudolf volt háyföldi jegyző szívzselhűdés következtében meghalt. Szerdán temették el nagy részvét mellett. — Krausz Károly vasuti pályafelügyelő szerdán Szentán elhunyt.

— A közigazgatási bizottság ülése Vrsacon. Vrsacról jelentik: Vrsac város közigazgatási bizottsága Gröffner Dénes gazdasági tanácsos elnöklété alatt ülést tartott, amelyen városi vagyonszövetség elnöknek Biebert Johannet, alelnöknek Seemayer Félixet, pénztárosnak pedig Behr Gerhardot választották meg.

— Kihúzták a főnyereményt. Beogradból jelentik: Az osztálysorsjáték húzásai szerdán fejeződtek be. A 2515. számú sorsjegy ötszáz ezer dinárt nyert, az 1.200.000 dináros főnyereményt pedig a 75.834. számú sorsjegy nyerte meg. Az ötszáz ezer dinárt Lukas Marin beogradi postatakarékpénztári tisztviselő és Klein Fülöp pancsevói kőfaragó nyerték, míg a főnyereményt egy szarajevói egyén és Ebenspanger Sándor zagrebi cipőkereskedő nyerte meg. Lukas Marin éppen a nagy néptömeg között tolongott az uccán az osztálysorsjáték épülete előtt, amikor kifüggesztették nyerő sorsjegyének számát.

Cukorkát, csokoládét legfrissebbet és legolcsóbbat a Bonbonierben vásároljon. Rudics-uca 3. sz.

Autótulajdonosok figyelmébe!

Elismert bécsi cég által gyártott
501-es Fiat-takarókat Din. 215 kiárusítjuk

AUTOMOBILIA FIAT-GARAGE

Subotica, Skadarska 7. Telefon 151

1831

— Véres kockajáték. Noviszadról jelentik: Szerdán reggel Begecs községben véres esemény történt. Rujak Vladimir földműves, falubeli legényekkel kockázott s játékközben összeveszett Rákics Sztevánna, akit aztán hasbaszurt. Rákics eszméletlenül esett össze. Dr. Maletics György orvos nyújtott a sebesültnek első segélyt, azután be szállította a noviszadi kórházba. Rujak Vladimirt letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

— Időjárás. A Meteorológiai Intézet jelenti: Keleten éjjeli fagy, Nyugaton enyhébb, inkább felhős idő kevés csapadékkal.

— Királysértésért elítélt földműves. Noviszadról jelentik: Bohacsek Mihály novifutaki földművest, a noviszadi törvényes három évi és egy havi fogházra ítélte.

— Megválasztották Bácska-Novoszeló jegyzőit. Novoszelóról jelentik: A község képviselőtestülete Gavanszky Milánt jegyzőnek, Kéhl Pétert pedig aljegyzőnek választotta meg.

Gyevai Lajos bácskatopoli sorsjegyárúdjában vásárolt osztálysorsjegyek közül a decemberi 6-iki húzáson a következő számok nyertek:

2000 dinárt nyert: 57414, 62813, 67954, 96537, 98272, 119485, 55762.

500 dinárt nyert: 7495, 8506, 14, 69, 23302, 50, 33416, 35217, 37, 86, 40122, 27, 42772, 98, 46359, 47605, 16, 24, 47305, 55767, 82, 57434, 61201, 67915, 42, 70208, 68, 74, 94, 82515, 42, 82, 91, 94, 83114, 21, 39, 94, 84328, 56, 72, 74, 86558, 82, 96270, 100230, 31, 34, 103238, 65, 70, 106613, 42, 73, 80, 92, 110650, 111836, 51, 53, 119415, 39, 67, 120515, 30, 124623, 24, 28, 91. Az új játékon minden sorsjegy nyer. Péntektől fogva megrendelhető és kapható, azaz december kilencétől.

— Az egyházak nem szentelik fel az állami iskolákat. Szomborból jelentik: Az újonnan épült odzsaci polgári állami iskolát még az elmúlt hónapban kellett volna felszentelni, miután már az előadások is megkezdődtek. A felszentelés azonban elmaradt, mert az ottani római katolikus plébános csak abban az esetben lett volna hajlandó felszentelni az új iskolaépületet, ha minden osztályban kiügyesztik a keresztet. Az iskola vezetősége ez ügyben felterjesztést tett a közoktatásügyi miniszterhez és a miniszter megtagadta a keresztnek az osztályokban való kiügyesztését azzal, hogy az iskola nem felekezeti, hanem állami intézmény. Ugyancsak elmaradt a Szombor város-hoz tartozó nenadicsi szállásokon épített modern tanyai elemi iskola felszentelése is, mert a római katolikus és görög keleti egyházi hatóságok nem voltak hajlandók együttesen végezni az egyházi funkciót.

Kraljevbregei pezsgő a vezető márka, Kraljevbregei palackbornak nincsen párja! 12011

— **Érvényes-e a szentai tisztviselői-lásokra kiírt pályázat?** Szentáról jelentik: A szentai városi tanács legutolsó ülésén Cetina Zsárkó polgármester bejelentette, hogy a beogradi főispánnal folytatott megbeszélésen megállapították, hogy a szentai tisztviselői állások betöltésére kiírt pályázat érvénytelen. A pályázatot ugyanis előbb írták ki, mielőtt az erre vonatkozó közgyűlési határozat jogerőre emelkedett volna és azt nem volt joga a polgármesterhelyettesnek aláírni. A polgármester szerint a pályázatot csak december 17-én lehet kiírni.

— **Az ügyészség vádat emel a szentai városi tanács tagjai ellen.** Szentáról jelentik: A szuboticei államügyészség a büntetőtörvénykönyv 480. szakaszában ütköző vétség miatt vádat emelt Nikolics Gyura szentai helyettes polgármester, dr. Pecárszki Brankó főügyész, Vorigics Szilvákó főkapitány, dr. Erdélyi István árvaszéki ülnök és Herczog Ervin katonai tanácsnok ellen. A tanácsnokok, mint ismeretes, levelet intéztek a polgármesterhez és közölték, hogy nem hajlandók vele együtt tanácsülésen részt venni. A levél miatt fegyelmi eljárás indult a tanácsnokok ellen, de a polgármester az ügyészségen is feljelentést tett a tanácsnokok ellen és most az ügyészség megindította ellenük a büntető eljárást.

Messze földön, messze tájon csak a vrbászi

GAYER BUTOR

dícsérettel hallo a 7252

— **Megválasztották Bácska-Novoszeló jegyzőt.** Novoszelóról jelentik: A község képviselőtestülete Gavanszki Milánt jegyzőnek, Kéhl Pétert pedig aljegyzőnek választotta meg.

— **A Verdi-requiem a Városi Színházban.** Nem mindennapi művészi élvezetben lesz része a szuboticei zenekedvelő közönségnek december hó 13-án kedden, amikor a Városi Színházban az osztrák Kuhacs dalegyiet Verdi világhírű requiemjét mutatja be. A dalegyiet kilencven tagú vegyes ének-karral és ötvennyolc tagú zenekarral ékezik Szubotícára és Mirczki karmester vezetésével fogja előadni a halálattalan zeneművet, amelynek szövegdallamait is a legkiválóbb énekesek éneklék. Az osztrák Kuhacs dalegyietnek Verdi requiemjével már óriási sikere volt úgy Osztrákban, mint Zagreb-ban és így indokolt az az érdeklődés, amely a Verdi-requiem előadását Szubotícán megelőzi.

— **A Letopisz legújabb száma.** A Matica Szrpszka kiadásában megjelenő Letopisz legújabb számában, amely 167 oldalas, dr. Nikics Fedor (A Vajdaság nacionizálása), Rebac Szávics Anica, Georges Waldemar, Ilics Alekszander, dr. Milankovics M., Tomasic Sztankó, Pribicevics Milán, dr. Mirkovics Mijó, (A vajdasági gazdaság helyzete), dr. Hoffmann Ottó (A trianoni szerződés Budapesten és Genfben), Petrov Sz. Mihailo festőművész (Dobrovics Péter kiállítás), Szeleszkovics M. T., Mitropan P., Males Branimir és Vidakovics A. irtak értékes cikkeket. Ezenkívül művészeti, közgazdasági cikkek, költemények, tárcák és könyvismertetések egészítik ki a számot.

— **Tiszti bál Noviszadon.** Noviszadról jelentik: A Noviszad-petrovaradini helyőrség tisztikara, mint minden esztendőben, ezidén is Öfelsége a király születésnapján, december 17-én a tisztifelhóban bált rendez.

— **Eljegyzés.** Máté Ilonka Pótszki-Szveti-Nikola és Kovács István Szeged jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Minden meg van bocsátva.** Ezen a címen közöltük dr. Mihajlovics Vladimir és dr. Cseremov Sztéván becskeréki körházi orvosok becsületsértési pörének tárgyalását. Ezzel kapcsolatban dr. Mihajlovics Vladimir a következő közlést kérte: »En csak ügyvédem, dr. Markusics József azon kijelentése alapján bocsátottam meg Cseremovnak, hogy nagyobb elégtétel nekem, ha dr. Cseremov a tárgyaláson nyilvánosan bocsánatot kér tőlem, ami a jegyzőkönyvbe is bekerül, minthogyha őt a bíróság elítéli. Mikor dr. Cseremov nyíltan bocsánatot kért, megsajnáltam és megbocsátottam neki. De azért nem távoztam vele karonfogva és a tárgyalás egyáltalán nem folyt le kedélyesen, hanem nagyon is komolyan.«

GYORS SEGÉLYT

a nátha ellen, amely a hűdeg villamosban, redves időben az utcán vagy tirsaságban szokott bennünket meglepni... nyu ta „FORMAN”. Az orr azonnal levegőt kap, a dagadtág szurás, fejfájás és kellemetlen nyáladékkiválás megszűnik. A „FORMAN” a mellényzsebben vagy a kezitáskában kényelmesen elfér és szükségtelessé teszi a tevékenység megszakítását. Kérjen kifejezetten „FORMAN”-t 10 dinárért a gyógyszerárakban és drogériákban. 11848

— **Megválasztották Horgos jegyzőt.** Horgosról jelentik: Az új horgosi képviselőtestület a napokban tartott ülésén egyhangulag Klobucsarics Károly volt bajsai jegyzőt választotta meg jegyzővé. A többi állást pályázat útján töltik be.

— **A szuboticei zsidó nőegylet csokoládédélutánja.** A szuboticei zsidó nőegylet vasárnap, december 11-ikén délután fél öt órai kezdettel a Beograd-szálló koncerttermében »Mult és jelen« címmel nívós műsorú csokoládédélután rendez, amelyet tánc követ. A csokoládédélután nagy érdeklődés előzi meg.

— **Marica grófnő.** A szuboticei Katholikus Legényegylet december tizedikén és tizenegyedikén este mutatja be Kálmán Imre világsiker aratott operettjét, a Marica grófnőt. A próbákból ítélve, a két nő főszereplő: Raczko Ilonka és Weisz Irénke briliáns alakítást fognak nyújtani. A többi szereplő: Hedrich Eta, Kovács Baba, Kocsmár Luiza, Noszt Béla, Schadt József, Kókai Dezső, Nagy Pál és Sztipics Béla mind-megannyian olyan erőt képviselnek, hogy a darab keretében csak teljes sikert arathatnak. Jegyek elővételben Krécsinél válthatók.

L. B. O. és angol harisnyák legjobbak, kaphatók 10046 KLEIN JENŐ-nél Novisad, Vel. Bečkerek és Senta

— **Semmire sem emlékszik a garázdálkodó kupini rendőr.** Noviszadról jelentik: A vizsgálóbíró szerdán kihallgatta Cserovszki Szamuilo kupini rendőrt, aki december elsején Temeruban, részeg állapotban berontott Imhof Mátyás házába, lövöldözött és két fiút megsebesített. Azt vallja, hogy semmire sem emlékszik a történetből, csupán arra, hogy éjféltájban felébredt és meglepetéssel látott maga mellett két csendőrt. Ha a legkisebb mennyiségű szeszessitalt issza is, azonnal eszméletét veszti. A vizsgálóbíró elrendelte Cserovszki ellen a vizsgálati fogságot.

— **Ügyvédi hír.** Dr. Matić Milán ügyvéd Noviszad, irodáját Wilson-tér 5. sz. alá helyezte át.

— **Házasság.** Gyarmati Iván, a szuboticei kerületi pénzügyigazgatóság adóosztályának főnöke és Gazics Erzsébet (Szubotica) december 9-én Szubotícán házasságot kötnek.

— **Lepedat és Jovanovics szuboticei főelárusítóknál vásárolt sorsjegyek közül a december 6-iki húzásokon a következő számok nyertek:**

- 10.000 dinárt nyert: 40480.
- 1.000 dinárt nyert: 45788, 51872.
- 2.000 dinárt nyert: 28355, 37004, 38599, 46572, 62578, 67954, 73339, 74791, 86808, 94816, 98746, 108529, 112645, 113837, 120879.
- 500 dinárt nyert: 7703, 27, 96, 8031, 75, 11908, 73, 13060, 15237, 15546, 51, 22808, 30, 87, 24465, 24739, 95, 26115, 26, 28328, 28712, 31029, 70, 75, 32732, 58, 78, 33752, 87, 35002, 24, 34, 76, 35118, 41, 36127, 37379, 37403, 38736, 38874, 39154, 39637, 83, 86, 40375, 40424, 42012, 24, 45558, 76, 83, 98, 97, 46555, 75, 46990, 47707, 31, 48264, 82, 48797, 49270, 89, 54909, 24, 47, 58517, 42, 49, 60078, 62995, 64718, 51, 69, 67915, 42, 68113, 58, 83, 73346, 64, 75434, 78413, 80733, 74, 81087, 81715, 83114, 21, 39, 94, 83591, 84807, 51, 70, 85339, 86112, 80839, 68, 72, 73, 77, 90121, 91114, 91850, 62, 96332, 99115, 51, 105320, 108001, 4, 108685, 110311, 73, 92, 111076, 111431, 55, 94, 112610, 12, 49, 113161, 115046, 87, 116950, 117152, 75, 118701, 31, 61, 120806, 68, 70, 121761, 40, 78, 77, 122019, 62, 122914, 42, 80, 123386, 92, 124623, 24, 28, 91.

— **Elhunyt törvényszéki bíró.** Miladinovics Liubomir pancsevői törvényszéki bíró egy beogradi kórházban meghalt. Holttestét Beogradban helyezik örök nyugalomra.

— **Öszegegett a fakunyhóban egy apatini munkás.** Szomborból jelentik: Apatinban, Kis Pál fatelepen kedden éjszaka kivulladt egy fakunyhó, amelyben Bogi Antal és Dániel József munkások aludtak. A tüzet Dániel vette észre és felköltötte társát, aki azonban nem menekült azonnal. Amíg Bagi a ruháit keresgélte, a kunyhó égő tetőzete rászakadt és a ráhulló zsarátmokok teljesen összegegették hátát és kezét. Mikor nagy küzködéssel kimenekült, ruha nélkül befutott a községbe, ahol eszméletlen állapotban találta meg egy csendőrijárőr. Életveszélyes sérüléseivel be szállították a szombori kórházba.

— **Emésztési nehézségek,** gyomorfájás, gyomorégés, rosszullet, fejfájás, szemkáprázás, idegizgalom, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség esetén a természetes »Ferenc József« keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, a vérkeringést helyes utra tereli, felrészíti a szellemet és egészséges álmot hoz. Az egyetemi klinikákon végzett kísérletek bizonyítják, hogy alkoholisták a »Ferenc József« viz használatára folytán éhségérzetüket majdnem teljesen visszacserezték. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

KÖZGAZDASÁG

— **Megelőnkült a buzakivitel.** Noviszadról jelentik: Hosszabb szélesend után a buzakivitel nagyobb arányokat öltött és újabban főleg Csehszlovákia különösen a pozsonyi tőzsde érdeklődik nagyobb mértékben jugoszláviai, elsősorban tiszavidéki buza iránt. Az utóbbi napokban több uszály buza indult utnak Pozsony felé. Pozsonyban különben a kukoricánk iránt is nagyobb az érdeklődés és a pozsonyi tőzsdén a kukorica ára négy csehkoronával emelkedett.

rádió a legszebb karácsonyi ajándék!

A legolcsóbban vásárolhat:

Maller Béla

okleveles gépészmérnöknel SUBOTICA, Petrogradska ulica 8.

hol a legjutányosabb áron szerezheti be rádióberendezését, vagy a meglévő berendezéséhez szükséges új alkatrészeket

Ericsson fejhallgató	D 115.—
Philips Gloichrichter	„ 825.—
Paul ps villanyáramb kapó	„ 1450.—
csatlakozó eszközök	„ 1325.—
Philips hangszóró	„ 103.—
Philips hangszóró	„ 103.—

„Ericsson” 3, 4, 5 lámpás készülék meglepően olcsó áron

Kérjen árajánlatot!

— **Versenyárgyalás a noviszadi vídovdantelepi iskolaépítés ügyében.** Noviszadról jelentik: Noviszad város képviselített városi tanácsa a Vídovdantelepen létesítendő elemi iskolaépület építésére versenyárgyalást írt ki, amely kedden jár le és amelyhez hat ajánlat érkezett be. A költségvetési összeg 399.933.64 dinár. Ajánlatot tettek: Steiger-Kazal Béla mérnök, Maca és Feist, Lehrer Vilmos és Pervátz Jócó, Petrovics Vászsa, Avramovics Ilija és Czozek Nándor építőmesterek. A legkedvezőbb Steiger-Kazal Béla mérnök 349.304.61 dináros ajánlata. Az ajánlatok lelet a városi képviselőtestület fog dönteni.

Orvosát



... erd, zse meg, aki majd megmondja Önnek, milyen fontos szerepük van a vitaminoknak a szervezet fejlődésében, egyensúlyának fenntartásában és egészségének biztosításában. Az egyetlen megbízható készítmény, amely avitaminos állapotban, megbontatlanul, természetes állapotban, dús, jó yasztásra kész állapotban, pontosan a szervezet szükségletei alapján, és a legújabb tudományok alapján, van a vitaminoktól c. munka.

ARNEA vitamintápsze

Tartják minden egyéb zer árban, drogériákban és jobb csemegéüzletekben. 1 doboz a 22.1 ár. KEMIKÁLIA, NOVISAD bári. Árvanszágára írjon fel a d. MUNK ARTUR szuboticei főorvos. A többi „Milk” tudni meg lehet a vitaminokról c. munka.

KARÁCSONYI VÁSÁR 10-ikén kezdődik SZÉKELY-nél

— A legszebb karácsonyi meglepetés. Az ajándékozás művészete nem egyszerű dolog. Az ajándék mindig az ajándékozót is jellemzi és ítéletet mond afőlről, aki az ajándékot adja. A karácsonyi meglepetések sorában úgy izlés, mint művészi érték tekintetében az első sorokban foglal helyt a Vajdasági Galéria, amely Balázs G. Árpád festőművész rajz-sorozata a vajdasági társadalmi életet irányító emberekről. A Galéria már nyomás alatt van és a jövő hét közepén jelenik meg, amikor is valamennyi megrendelőnek egyszerre küldik szét. Könyvtári forgalomba csak karácsony előtt pár nappal kerül a Galéria.

— Házasság. Steiner Károly Kálmán és neje tisztelettel értesítik ismerőseiket, hogy leányuk Mária dr. Csányi Tiborral 1927. december 11-ikén délelőtt fél 10 órakor tartja esküvőjét a templomban.

— A szubotical Francia Klub teadélutánja. A szubotical Francia Klub e hó 11-én délután öt órakor teadélután rendez. A zenét Pátkai Sándor zenekara szolgáltatja.

Orvosi hír. Dr. Krmotich Dániel külföldről megérkezett és rendelését újból megkezdte. Rendel. d. e. 9—11. d. u. 3—5 óráig Paje Kujundzic (Wesselényi) ul. br. 32.

— Kramer Imre zenekari hangversenye. December 8-ikán, csütörtökön este tartja hangversenyét a szubotical szarmazásu tehetséges fiatal hegedűművész, Kramer Imre. A különleges élvezetet ígérő koncert nevezetessége az is, hogy végre kiváló zenekari műveket hallhatunk. A külföldön is nagy sikert szerzett művész Mozart, Beethoven, Haydn zenekari művein kívül Bach Chaquone-ját játsza. A hangverseny iránt, amelyet a Városi Színházban tartanak meg, városszerte méltó nagy érdeklődés nyilvánul meg.



A napközi étkezés

A gyenge gyomru embereknek nem ajánlatos naponként csak háromszor enni, hanem gyakrabban, de ezzel szemben egy-egy étkezésnél kevesebbet. Ilyen esetekben 1—1 csésze Ovomaltine a legalkalmasabb napközi étkezésre, mert ezt mindenki szívesen veszi, könnyen és teljesen megemészthető, egészséges és fokozza a munkaképességet.

Égy csésze

OVOMALTINE

a testnek tényleges energiaértékeket nyújt és oly gyorsan megemészthető, hogy a gyomor nem marad megterhelve. Ellenkezőleg, az Ovomaltine segít még a többi ételeket is megemészteni.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és a többi cs megeker skedésekben a következő árakon: 100 gramm Din. 18.50, 250 gramm Din. 36.25 és 500 gramm Din. 61.25 11046

Kérjen erre a lapra való hivatalozással ingyenes mintát az alanti cégtől

Dr. A. Wander D. D. Zagreb

KINTORNA



— Szokott a férje álmában beszélni?
— A gazember csak mosolyog, sohasem tudom kilesni a titkait.

Az apa felháborodva fordul a fiatal-emberhez:

— Uram! Maga itt a bálon először látja a leányom, udvarol neki, szerelmet vall és megcsókolja. Mit hozhat fel méntéségül?

— Hogy roppant sötét volt a terem.

— Szóval, azt akarod öregem, hogy a fiad kereskedelmi utazó legyen. Nehéz mesterség az! Van hozzá tehetsége?

— Van! Nagyszerűen tud vicceket mondani...

Krepetzer új beretválókészülékét vett magának nagyon olcsón és elhatározta, hogy ezentul maga fog beretválkozni. Első alkalommal, amikor hozzákészül a nagy művelethez, felesége kiszól a szomszéd-szobából:

— Alfréd beretválkozni akarsz?

— Igen! — feleli Krepetzer.

— Akkor várj egy percig, amíg kihozom a szobából a papagájt, mert más-különbön csunya káromkodásokat fog megtanulni!...

Az orvos megkérdi a nőt:

— Hát mi a panasz, nagyságos asszony?

— Ó, doktor ur, a reumám egyre rosszabb lesz. Nem bírom a karjaimat a fejem fölé emelni. Ugyanigy vagyok a lábaimmal is...

FILM

Európa lángokban

Sajtóbemutató a „Városi Mozi”-ban

Az amerikai filmgyártásnak jelentős eseménye a »What Price Glory« című Fox-film, amely »Európa lángokban« címen kerül színpadra, csütörtöktől kezdve a szubotical Városi Mozi-ban. A filmnek szerda délelőtt volt a sajtóbemutatója és már ezen is hatalmas sikert aratott. A háborús filmek terén kétségtelenül az amerikai filmgyártás vezetnek. Már néhány nagyon komoly, értékes amerikai háborús filmet láttunk, az »Európa lángokban« azonban ezeknek nagy részét is felülmúlja és egyszerűen helyezhető a »Big Parade« emlékeztető értékeivel. A film — mint az amerikai háborús filmek legtöbbje — háboruellenes tendenciájában megrázó és talán egyetlen hibája csak a befejezése, amely a pacifista tendenciával ellentétben bizonyos militarista céltartást sejtet. Ettől eltekintve azonban úgy a tömegek felvonultatásával, mint a legkisebb epizód szereplők bámulatosan sikerült megválogatásával, a reális harc-téri felvételekben és a hamisítatlan igazi amerikai mesében, amely két baltársnak a nért folyó derűs harcát adja, a film olyan értékeket képvisel, amely az »Európa lángokban« című filmet messze kiemel az átlagos filmalkotások közül.

A női főszerepben *Doiores de Rio*, ez a nemrég feltűnt fiatal filmsztár ragadja magával a nézőt. Ez az úde szépségű fiatal színésznő úgy mimikában, mint gesztusaiban, mozdulataiban és beszédében nagy szeméinek minden rebbetésében olyan művésze a legkülönbözőbb érzések kifejezésének, amilyen ma csak kevés van a filmben. Flagg kapitány szerepét Victor Mac Leglen láttsza és a legkiválóbb filmszínészek egyikét ismerjük meg benne. Inkább csunyanak mondható nagy

darab férfi, de a jószág, amely előmlik egész lényén, szinte megszépiíti. Egyes jeleneteiben, így például fiatal baltársának halálánál, játéka minden egyszerűsége mellett — vagy talán éppen ezért — olyan megrázó, hogy ez maga a legjobb propandanda a háboru borzalmai ellen. Méltó partnere a főhadnagyot játszó férfias és közvetlen Edmund Lowe. De rajtuk kívül a kisebb szereplőket és az epizódistákat is olyan művészi szemmel válogatta össze Raoul Walsh, a film kitűnő rendezője, hogy ez már maga is biztosítéka a sikernek.

Az »Európa lángokban« mint mindennél, bizonyára Szuboticán is megérdemelt nagy sikert fog aratni és méltó bemutatkozása az új szezonban a Fox-filmgyárnak.

(I. I.)

Megjött a gólya!

Harold Lloyd az egyetemi ifjúság rugby-csapatában tevékenykedik, mint kellékes, próbabábu és tartalék. A nehéz játék iránt semmi érdeke sincs, azonban meg akarja mutatni az imádott leányának, hogy ő az első és ezért — irtozatos kudarcok árán — mégis ő adja be a gólt a rettegett ellensapatnak. A mulattató jeleneteket kívül magát a sportot is kicsufolja ez a film, a durva és értelmetlen rugbyt, amelynek kétes dícsőségét zuzott orronkon és tört lábakon keresztül szerzi meg a győztes diák. A filmet a Lifka-mozi mutatja be.

RADIÓ-MŰSOR

(A város melletti szám a hallámhosszt jelenti)

Péntek, december 9

Prága (348.9) 11: Gramofónzene. 12.05: A házi zenekar hangversenye. 16.30: Délutáni hangverseny. 19.15: Maker-dalok. 20.10: Vidám-est. 21: Szimfoniadala. 22.20: Hangversenyátvitel.

Róma (450) 17.30: Táncczene. 20.40: Szórakoztató zene.

Budapest (557.5) 9.30: Hírek, közgazdaság. 12: Pontos időjelzés, hírek, közgazdaság. 13: Időjárás- és vízállás-jelentés. 15: Hírek, közgazdaság. 16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés. 17: Máthé Eleonóra magyar nótákat énekel Kurina Simi és cigányzenekarának kíséretével. 18.15: Kmetykó János: »A modern testnevelés.« 18.35: »Asszonyok tanácsadója.« Teó-reókné Arányi Mária előadása. 19: Rádióamatőr posta. 20.15: Az Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye. 22: Pontos időjelzés, hírek, közlemények. 22.20: Jazz-band.

Bécs (517.2, 577) — Graz (357.1) — Innsbruck (294.1) — Klagenfurt (272.1) 11: Délelőtti hangverseny. 16: Délutáni hangverseny. 17: Hangverseny. 20.30: »Der eiserne Heiland.« Ma, Oberleitner háromfelvonásos operájának közvetítése.

A legszenzációsabb hangszórócső az

ULTRA-MEGATRON

Szállítja:

Konrath D. D. Subotica

Berlin (483.9, 566) — Königswusterhausen (1250) — Stettin (235.2) 16.30: Szórakoztató zene. 20.30: Szimfoniikus hangverseny. 22.30: Éjjeli zene.

Leipzig (365.8) — Dresden (275.2) 16.30: A házi zenekar hangversenye. 20.15: Szimfoniadala: »Aki utoljára nevet«, zenés vigjáték 2 felvonásban. »A fabalis tojás«, groteszk egy felvonásban. 22.15: Tánctanfolyam. 22.30: Táncczene.

Milánó (546) 17: Jazz-band. 20.45: Időjelzés. Utána zenekari hangverseny. 23: Táncczene.

München (537.7) — Nürnberg (303) 16: Délutáni hangverseny. 19.45: Wagner-est. 20.45: A házi zenekar hangversenye.

Nápoly (333.3) 17.10: Szórakoztató zene. 21: Donizetti: »Linda Di Chamounix« c. 3 felvonásos operájának közvetítése.

TÓZSDE

Zürich, dec. 7. (Zárlat.) Beograd 9.13, Páris 20.4025, London 25.30, Newyork 518.11, Brüsszel 72.325, Milánó 28.11, Amsterdam 209.5, Berlin 123.825, Bécs 73.10, Szófia 3.745, Prága 15.365, Varsó 58.15, Budapest 90.725, Bukarest 3.20.

Szombori terménytőzsde, dec. 7. Buza bácskai vasut 300—305, zab bácskai vasut 235—240, árpa takarmányi 61—62 kilós 220—225, 63—64 kilós 235—240, tavaszi 65—66 kilós 260—265, ótengeri bácskai vasut 222.50—227.50, száritott tengeri szerómi vasut 220—225, új tengeri bácskai vasut 205—210, bab fehér nem válogatott 5—7 százalékos 325—330, fehér válogatott 360—365, lisztek: Ogg 420—440, Og 420—440, kettős 405—425, ötös 370—390, hatos 320—340, hetes 255—265, nyolcas 200—210, finom korpa 180—185. Irányzat: állandó.

Noviszadi terménytőzsde, dec. 7. Buza bácskai 77—78 kilós 2 százalékos 302.50—305, bácskai 78—79 kilós 2 százalékos 305—307.50, bácskai Tiszavidek 79—80 kilós 2 százalékos 306—307.50, bánáti 78—79 kilós 2 százalékos 297.50—300, szerómi 79—80 kilós 2 százalékos 300—302.50, bácskai 79—80 kilós 306—307.50, Rozs bácskai 72 kilós 2 százalékos 290—295. Zab bácskai és szerómi 242.50—245. Árpa bácskai 65—66 kilós 245—250, bácskai 68—69 kilós 265—270, szerómi 65—66 kilós 245—250. Tengeri bácskai régi 226—227.50, bácskai új gar. minőség 210—212.50, bácskai új XII. I. 215—217.50, bácskai új I. III. paritás Indjija 227.50, bácskai új III. IV. 235—237.50, bácskai fehér száritott 240, bánáti garant. minőség 210—212.50, bánáti új XII. I. paritás Vrsac 215—217.50, szerómi új garant. minőség 210—212.50, szerómi száritott 220—225, szerómi új III. IV. 235—237.50. Lisztek: Ogg és Og bácskai 425—437.50, 2-es számú bácskai 405—415, ötös számú bácskai 385—395, hatos számú bácskai 317.50—325, hetes számú bácskai 360—370, nyolcas számú bácskai 200—205. Korpa bácskai jutazsákokban 180—185, szerómi jutazsákokban 180—185, szlavóniai jutazsákokban 180—185. Bab bácskai fehér új 2—3 százalékos 360—370, szerómi fehér új 2—3 százalékos 360—370, bácskai fehér új válogatott 375—380. Irányzat: állandó. Forgalom: 54 vagon.

Budapesti értéktőzsde, dec. 7. Magyar Hitel 88, Osztrák Hitel 53, Kereskedelmi Bank 129, Magyar Cukor 213, Georgia 15.8, Rimamurányi 116.7, Salgó 75.5, Kőszén 778, Bródi Vagon 2.3, Beocini Cement 280, Nasici 172.5, Ganz Danubius 184.5, Ganz Villamos 171.5, Atheneum 30.75, Nova 46.6, Levante 27, Pesti Hazai 227. Irányzat: tartott.

Budapesti gabonátőzsde, dec. 7. A gabonátőzsdén a készárupiacon nagy üzlettelenség mellett az árak változatlanok, a határidőpiacon az árfolyamok emelkedtek. Hivatalos árfolyamok pengő-értékben a határidőpiacon: Buza márciusra 32.34—32.48, zárlat 32.42—32.44, májusra 32.74—32.84, zárlat 32.80—32.82, rozs márciusra 31.20—31.30, zárlat 31.30—31.32, tengeri májusra 26.08—26.18, zárlat 26.16—26.18, júliusra 26.84—26.88, zárlat 26.88—26.90. A készárupiacon: Buza 30.45—31.50, rozs 29.50—29.65, árpa 25—27, sörárpa 27.50—31.50, köles 22.50—23.50, tengeri 26—26.50, zab 24.50—25.25, repce 48—50, korpa 19.25—19.50.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 220 (—15), Apatin 201 (—19), Bogojevo 306 (—16), Palánka 255 (—17), Noviszad 287 (—18), Zemun 334 (—26), Pancsevo 228 (—14), Szmederevo 396 (—12), Orsova 350 (—16), Dráva: Osziyek 168 (—12), Száva: Mitrovica 396 (—24), Beograd 292 (—10), Tisza: Szentá 324 (—24), Becsej 290 (—20).

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ ÁLLANDÓ HETI MELLÉKLETE

A nemzetközi pénzpiacot tanulmányozza külföldi útján a pénzügyminiszter

Markovics Bogdán dr. hír szerint nem tér vissza többet a
pénzügyminisztérium élére

Beogradból jelentik: Markovics Bogdán pénzügyminiszter Gyuristics állami Jelzálogbank igazgató kíséretében az elmúlt napokban külföldre utazott. Az új célját a miniszter környezetéből úgy kommentálják, hogy az részben egészségügyi okokból, részben pedig azért történik, hogy a pénzügyminiszter külföldön a kölcsönszerzési lehetőségekről érdeklődjék. A pénzügyminiszter már régóta keres nagyobb beruházási kölcsönt különösen azért, hogy a közlekedési minisztérium építkezési és beruházási igényeit ki tudja elégíteni. A pénzügyminiszter Párisba is ellátogat és ez alkalommal Szerbiának a háborúelőtti adósságai rendezés megbeszélés tárgyát fogják képezni. A jelen pillanatban még nem lehet tudni, hogy a pénzügyminiszter milyen kilátásokkal utazik el miniszter milyen kilátásokkal utazik el a külföldre. Sem a jugoszláv, sem a nyugati közvélemény nem ismeri még a legutóbb lekötött Blair-kölcsön közelebbi feltételeit és nincsen az sem kizárva, hogy a Blair-csoport az újabb kölcsöntárgyalások megkezdésekor ragaszkodni fog az opció jogához. Ebben az esetben az újabb kölcsön vagy nem jön létre, vagy pedig csak oly formán, hogy a kölcsönkötésben Blairék is részt fognak venni. Ebben az esetben az újabb kölcsön nem

lehet magasabb negyvenöt millió dollárnál. A Blair-csoport ugyanis az első kölcsönkibocsátás alkalmával huszonöt millió dollár kifizetésére kötelezte magát. Tényleg azonban csak tizenötmillió dollárt bocsátott a csoport rendelkezésére. A második kölcsön kibocsátása alkalmával a Blair-csoport ötvenötmillió dollárra kötelezte magát és ezt az összeget már ki is fizették. A második Blair kölcsön százmillió dollárra volt kontemplálva és így, ha a Blair-csoport él szerzett jogaival, akkor a kormány a jelen pillanatban nem vehet fel többet, mint negyvenötmillió dollárt. Az első kibocsátású kölcsönt a tizenötmillió dollár kifizetése után kölcsönösen felmondották és azután került sor a második kölcsönre, amely százmillió dollárról szólott és csak ötvenötmillió dollár került mint második kölcsön kifizetésre.

Nincsen kizárva, hogy a pénzügyminiszter a kölcsönszerző útja után már nem tér vissza a pénzügyminisztérium élére, hanem vagy visszatér az állami jelzálog bank élére, vagy pedig elfoglalja a Narodna Bankánál megüresedett kormányzó székét, amelynek a betöltésére már régóta vár a jugoszláv pénzügyi és gazdasági világ.

teljesen igaztalan, de, ha volna is valami panaszuk a kereskedőknek, azzal nem kellene Beogradba sietniök, mert a vámhivatal a maga hatáskörében orvosolja a jogos panaszokat. Eppen ezért indítványozta Löwenthal, hogy a Lloyd, mint a kereskedők egyesülete írjon fel a pénzügyminisztériumhoz és közölje, hogy a szubotici kereskedők nem azonosítják magukat a névtelen feljelentéssel és nincs a vámhivatal működése ellen semmi panaszuk.

Az értekezlet egyhangulag elfogadta az indítványt.

Végül a Schenker et Co. cég szubotici fiókjának főnöke tett panaszt a gyűjtővagonok fekére miatt. Elmondotta, hogy a gyűjtővagonokban összegyűjtött áruk iratait rendszerint ajánlott csomagban küldik el a gyűjtővagon-kiindulási helyéről. A gyűjtővagon rendszer időben ideér és a vámolást meg is kezdeheték, ha itt volnának az iratok, de a postai vámhivatal, mint külön csomagot kezeli az iratokat tartalmazó ajánlott küldeményt és bár utána semminéven nevezendő vámot nem szednek, vámkezelése hosszadalmas és mire a postai vámhivatal az iratokat kiadja, gyűjtővagon már fekére alá esik és így a szállító fekéreért fizet akkor, amikor még azt sem tudja, hogy kinek az áruja van a gyűjtővagonjában.

A postai vámhivatal jelenlévő képviselője kijelentette, hogy a postai vámhivatal minden küldeményt szabályszerű idő alatt vámol el és nem felelős amiatt, hogy ezalatt a gyűjtővagon fekére alá esik. A konferencia ebben a kérdésben nem hozott határozatot, hanem az érdekeltek még együttesen megtárgyalják a teendőket.

A konferencia délben ért véget és érdemleges határozataival kétségtelenül hozzájárult ahhoz, hogy a vámolás körüli viházzások megszűnjenek és a vámtisztviselők és a kereskedők között barátságosabb atmoszféra alakuljon ki. A konferencia egyetlen hibája az volt, hogy az egyes panaszokat és előterjesztéseket nem hallhatta meg a konferencia minden résztvevője, hanem az érdekeltek és a szónokok az előlétség körül foglaltak helyet, míg a terem többi részében fiók-konferenciák alakultak ki, ami természetesen ártalmára volt a konferencia eredményességének. A legcélszerűbb megoldás az volna, ha minden panaszt hangosan adnának elő, mert minden egyes esetből mindenki okulhat és elkerülheti a hasonló bajokat, viszont a konferencia tartama alatt a teremben semmiféle magánbeszélgetést és külön tárgyalást nem volna szabad megengedni. — Jövő vasárnap ismét vámkonferencia lesz a Lloydban.

A Principessa Mafalda és egy nagy inzul- vencia miatt esnek az olasz értékpapírok A lira emelkedésének nyomasztó hatása

Triesztből jelentik: Régóta függőben van már az olasz kormány az az elhatározása, hogy a lírát végleg stabilizálja. A kormány ezen szándékáról Mussolini pesaroi beszédében számolt be először, azóta azonban a módosítokról, amelyek mellett a kormány tervét végre akarja hajtani, különféle hírek kerültek forgalomba. A legintósbabb pont természetesen az, hogy milyen kurzuson akarja a kormány stabilizálni a lírát. Az elmúlt napokban került forgalomba az a hír, hogy a stabilizálási kurzus 90 lesz és tulajdonképpen ez a hír indította el az olasz tőzsdéken az újabb áresést, amelyet azóta lassu, de folytonos áremorzsolódás váltott fel. Bár hivatalos körök megafolták a 90 lírás (a fonttal szemben értve) stabilizálási kurzust, a hír még tartja magát és minden oldalról igyekeznek az érdekeltek a kormányt rábírtani arra, hogy legalább 10 lírával magasabb kurzuson stabilizálja az olasz valutát. Különösen szorgalmazza ezt a nehézipar, amely hangsúlyozza, hogy száznál alacsonyabb kurzus mellett a jelenlégi krízisen nem tud keresztülmenni. Eppen a nehézipar békétárgyalásai miatt hozta el a kormány a lira revalorizálását, amelyet már korábban végre akart hajtani. A turini munkástárgyalások azonban decemberben fognak befejeződni és így addig elúszódik a lira végleges stabilizálásának időpontja.

A fémtermékek világpiacon áresése különösen éreztette hatását a deflációs Olaszországban, ahol egyes fémeknek ára a felére esett vissza. Az építkezés és gépipari tevékenység csökkenése folytán kicsi a kereslet, a nehézipar termékei iránt, a vasipar a belga és francia tultermelés folytán szenved sokat, mert a lírahossz folytán a magas védővámokkal nem lehet távolítani e két ország termékeit. A fogyasztás ezekben a cikkekben rendkívül csekély, mi-

vel a vásárlók számítanak arra, hogy az olasz vasszindikátus a jövő év elején esetleg felbomlik. A vasszindikátus fenntartását csak a kisebb érdekeltségek akarják, amelyek a szindikátus mellett könnyebben tudnak dolgozni. A hajógyárak szintén kevésbé intenzíven dolgoznak, mint a múlt évben és 1927 első felében 62.000 tonnatartalommal mindössze 35 hajó volt a dekkokban.

A textiliparban nem volt lényegesebb változás az utóbbi hónapokban. Itt a lírahossz hatásait gyengítette a nyersanyag árának emelkedése. A gyapotipar a belföldi piac gyenge felvevőképessége miatt panaszodik és nehéz körülmények között forszirozza a külföldi exportot. A pamutszövődéék 4-5 napot dolgoznak hetenként, a fonadék pedig az orsók 70-75%-át használják ki. Sok nehézsége van a gyapotiparnak az inkasszó nehézségei miatt is. A műselyemiparban a megrendelések elég hőven érkeznek, bár az áralakulás nem kedvező és már nincsenek olyan óriási nyereségek, mint az inláció alatt. 1927-ben valószínűleg huszonötmillió kiló lesz a teljes termés, az előző évi tizenhétmillió kilóval szemben.

A szeptemberi és októberi hossz téliát nem igen volt megalapozva és novemberben már csak kevés kellett, ahhoz, hogy az ártelőrészek meginduljanak. A bessz külső indító okai voltak Albert Jacchia római tőzsdéügynök inzulvenciája és a Principessa Mafalda elcsúlyedése. Természetesen mindennek alapmotívuma a lira áremelkedésének légyasztó hatása a konjunkturára. Nagy dividendákra természetesen nincsen kilátás. Feltűnőskeltő az, hogy a nagy eladó ez alkalommal Milánó volt, amely pedig a hossz élen állott. Ennek megfelelően különösen a textil és villamosági értékek és a milánói tőzsde specialitásai, az automobil-papírok estek legrosszabban.

Névtelen feljelentő denunciálta a szubotici vámhivatalt

A kereskedők a vasárnapi vámkonferencián állást
foglaltak a vámhivatal mellett — A vasárnapi
fekére eltörlését követeli a szubotici Lloyd

A vámvezérigazgatóság a hozzá beérkezett panaszok alapján már a múlt évben elrendelte, hogy a vámtisztviselők minél gyakrabban tartsanak megbeszéléseket a kereskedőkkel, hogy az esetleges panaszokat így közvetlenül tárgyalják le és maguk keressék meg az orvoslás módjait. A szubotici Lloyd dr. Pavlovics Milos főtitkár és Radó Emánuel másodtitkár kezdeményezésére felhívította ezeket a vámkonferenciákat, amelyeket most hétről-hétre rendszeresen megtartanak a Lloyd helyiségében.

Az ilyen vámkonferenciák nagy fontossága főleg abban áll, hogy ezeken a kereskedők, mintegy magánérinkezésbe jutva a vámhivatalnokokkal, barátságosabb légkörben adhatják elő panaszukat és észrevételeiket, mint a hivatalban, ahol egy-egy eset elméleti részével alig lehetne foglalkozni.

A vasárnap megtartott konferencián, amelyen Gromesz szubotici vámfőnök előlévő, nagy számmal jelentek meg a kereskedők. Résztvevő a konferencián Gregorics szubotici vasutállomásfőnök, több vámtiszt, továbbá a Lloyd képviselőiben Radó titkár. A jegyzőkönyvet Nikolics vámtiszt vezette. A konferencián magánjellegű panaszokon kívül közérdeklő kérdések is szóba kerültek és a konferencia több nagyfontosságú határozatot hozott.

Több panasz került fel a vasárnapi fekére miatt. Mint ismeretes, ugyanis az importált áru három napig nem esik fekére alá. Ha ebbe a három napba tör-

ténetesen egy vasárnap esik bele, akkor a vámolás szempontjából egy nap elvesztett, de azt beszámítják a fekérementes három nap közé. Így, ha az áru szombaton érkezik, kedden reggel már fekére alá esik, holott így az érkezési napon kívül tulajdonképpen csak egy fekérementes nap van az előírt három helyett. Ugyanílyen károsodás éri a kereskedőket, ha vasárnap az utolsó fekérementes nap.

Gromesz vámhivatali főnök kijelentette, hogy ezen a bajon a vámhivatal saját hatáskörében nem segíthet. Belátja, hogy ezzel a kereskedőket sok esetben érzékeny károsodás éri, de az ügy elintézése túlhaladja a szubotici vámhivatal hatás körét. A konferencia erre egyhangulag elhatározta, hogy felkéri a vámvezérigazgatóságot, hogy orvosolja ezt a panaszt és a vasárnapot ne számítják be a fekérementes időszakba, hanem a közbeeső vasárnapot fekérementesnek legyen három nap fekérementes. Azonfelül kéri, hogy a vámfekére a vasúti fekérevel egységesen számítsák.

Ezután Löwenthal Henrik nagykereskedő a következő előterjesztést tette. Tudomására jutott a szubotici kereskedőknek, hogy valaki névtelen levélben denunciálta a szubotici vámhivatalt a pénzügyminisztériumban. Különösen azt emelte ki az anonim levélíró, hogy a napidíjakkal érzékenyen megkárosítják a vámtisztokat a szubotici kereskedőket. A szubotici kereskedők nem azonosítják magukat ezzel a panasszal, amely

MI UJSAG A LLOYDBAN?

A szubotical Lloyd közleményei

*

A románul személydíjszabás. A vasúti vezérigazgatóság rendelete szerint 1928. évi január 1-től kezdve a menetdíjak 15-20%-kal csökkennek. Ezzel szemben a gyorsvonatu I. osztályu menetdíjak 200 kilométer távolságig 20%-kal emelkenek, 200-500 kilométer távolságra megmaradnak a régi színvonalon, 500 kilométer távolságra pedig 15%-kal csökkennek.

Tilos a buza és a liszt bevétele Lengyelországba. A lengyel kormány november 28-tól kezdve a buzának és lisztnek Lengyelországba való bevitelét megtiltotta. A tilalomnak természetes következménye, hogy úgy a buza, mint a liszt ára rohamosan emelkedik Lengyelországban.

A bankkamatláb leszállítása Bulgáriában. A bolgár nemzeti bank december hó 10-től a kamatlábat úgy a magán-személyek, mint a bankok részére 3½%-ra szállította le. A kamatláb eddig magánosok részére 5%-ban a bankok részére pedig 4%-ban volt megállapítva.

Határidő a vasúti kocsik be- és kirakására. Az őszi forgalom könnyebb lebonyolítása érdekében a vasut a rakodási határidőt 24 órától 6 órára szállította le. A rakodási határidőnek ilyen módon való megállapítása nem vonatkozik az élőállatok berakására, valamint a magán kazánkocsikban szállított áruk be- és kirakására. További intézkedésig az áruknak a vasúti kocsikba való be- és kirakására a következő határidők érvényesek: hullák részére: 6 óra, élő állatok részére: 2 óra, egyéb áru részére 6 óra, magán kazánkocsikban szállított áru részére 24 óra.

Kötelező nyilatkozatot kell kiállítani gabona- és főzelékfélék Olaszországba való szállításánál. Az olasz vasutak a nemzetközi egyezmény alapján megkövetelik, hogy gabonának vagy főzeléknek ömlesztett állapotban való szállítása esetén a fuvarlevélben oly értelemben megjegyezés legyen, hogy a kötelező nyilatkozat kiállítva. Ilyen nyilatkozat hiánya esetén a vasut jegyzőkönyvileg fogja megállapítani a küldemény állapotát, ami a küldemény gyors továbbítását akadályozza.

Közgazdasági címjegyzék

Az SHS királyság ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági címjegyzéke az 1928. évre

A modern gazdasági élet fejlődése, a kínálat és kereslet állandó csereforgalmatával, a technikai segéd-szakszerek egész sorát teremtette meg, amelyek idővel meghonosodtak a kereskedővilágban és elkerülhetetlenül szükségessé váltak minden haladó kereskedő részére. A tisztán technikai felkészültség mellett, amire sokat adnak a termelők és a kereskedők, külön kereskedelmi irodalom keletkezett segédkönyvek is kézikönyvek formájában, amelyek nélkül ma egyszerűen elképzelhetetlen egy modern kereskedelmi vállalat. Sajnos, be kell ismernünk, hogy az ilyen művek, az óriási előállításai költségek és különböző technikai nehézségek következtében, nálunk nagyon ritkák és nagyrészt nem felelnek meg a kor követelményeinek.

Ezekre a körülményekre tekintettel, meglehetősen konstataálhatjuk, hogy a jugoszláv könyvpiac értékes munkával gazdagodott, amely teljes mértékben pótolja az említett hiányosságot. Az SHS királyság ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági címjegyzéke (Adressar Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca za industriju, obrt, trgovinu i poljoprivredu) első kiadása után, amely a múlt évben jelent meg, néhány nappal ezelőtt a beogradi Jugoszláv Rudolf Mosse r. t. kiadásában megjelent a második kiadás is, amely alapján újra

átdolgozottan kerül a publikum elé. Ez a példás technikai kiállítású mű meglep, izléses és tekintélyes külseje mellett, mjndenekelőtt megbízható és kiemelő tartalmával, amely a legszigorubb kritikát is kiállja. Az ezernégy-száz oldalon több mint ötszáz ezer címet az ország hétezer helységéből tartalmaz ez a terjedelmes könyv. A címek könnyen áttekinthető módon sorakoznak fel. Minden egyes helységről pontos adatok találhatók, a lakosság számáról, a legközelebbi közlekedési kapcsolatokról, a közigazgatási és bírói illetékességről, postáról, táviróról, telefonról, vásárokról, állami hivatalokról, különféle intézményekről stb. Az egyes helységek fellelését jelentékenyen megkönnyíti a könyv elején levő regiszter. A címjegyzékben kívül, amely a könyv fő részét teszi, érdeklődést kelt fel a hirdetésekkel gazdagon tarkított branszjegyzék is. Ez a jegyzék regisztrálja az összes gazdasági ágakat, amelyek az SHS királyságban fennállnak s az egyes üzletág megnevezések alatt fel-

sorolja mindazokat a helyeket, ahol az illető iparág képviselve van. Nyolc idegennyelvű regiszter egészíti ki ezt a fontos részt és lehetővé teszi minden külföldinek, bármilyen nemzetiségű és nyelvű, hogy használja az SHS királyság címjegyzékét. A közzgazdasági részben adatok vannak az ország alkotmányáról, törvényhozásáról és közigazgatásáról. Ugyanebben a részben van a jugoszláv ipar és gazdaság általános fellődésének leírása, valamint autentikus adatok a külkereskedelmi forgalomról. A hőséges külföldi rész, valamint a szépen illusztrált fürdő és utazási kalauz teszük teljessé ezt a figyelemreméltó művet, amelynek az ország gazdasági élete szempontjából való jelentőségét nem lehet eléggé felbecsülni. Ez a könyv nemcsak hű tükrre az ország iparának és mezőgazdaságának, hanem megbízható tanácsadója is minden kereskedőnek és gazdának. Ezért a főkönyv, a telefon és az írógép mellett ez a könyv is nélkülözhetetlen kelléke minden irodának.

Az agrárreform Európában

A Közgazdasági Napló cikksorozata

A világháború után a földkérdés lett a legégetőbb problémák egyike. Ennek a problémának megoldására vált szükségessé az agrárreform, amelynek révén sok földnélküli jutott földhöz. A földosztás azonban nem történt mindennél úgy, hogy a földnélküliek földhöz juttatásának érdeke az ésszerű gazdálkodás érdekeivel harmóniában legyen. Így nálunk is számos visszasság merült fel az agrárreform végrehajtása során és az ezek a visszasságok a viták egész sorára adtak alkalmat úgy a parlamentben, mint a közélet egyéb fo-

rumain anélkül, hogy a kérdés megoldása előbbrejutott volna.

Erre való tekintettel elhatároztuk, hogy a Közgazdasági Napló hasábjain cikksorozatot fogunk közölni, amelyben ismertetni fogjuk a különböző európai országokban alkalmazott agrárreform rendszerét és így a különféle rendszerű agrárreformok összehasonlításával világítsunk rá a magunk agrárreformjának kiküszöbölni való hibáira. A cikksorozatot dr. Seltmann Rezső tollából a Közgazdasági Napló következő számában kezdjük meg.

Nagy válság Lancashireben az angol fonóipar centrumában

Egy orsó ára hét és fél shillingre esett, holott husz shilling kölcsönt adtak rá — Finomabb fonalak gyártására kell berendezkedni Lancashirenek — Műselyemmel kevert fonalat kell gyártani

Lancashireből jelentik: Az angol pamutipar a súlyos megrázkódtatások a legnehezebb problémák elé állítja. Lancashire, amely a konjunktura ideje alatt a világ pamutiparának középpontjában állott, most a krízis labdajátéka lett és a javulás jelei is egy csapásra eloszlottak. Az a tény, hogy az egyiptomi és amerikai pamutot feldolgozó üzemek redukált munkaidő mellett mégis foglalkoztatva van, mert a vevők az egész vonalon elfordultak a nyers- és durvaszövő-sű pamutcikkek beszerzésétől. És éppen ez a helyzet az, amely Lancashire jelentőségét lényegesen csökkenti. Viszont a finomabb és műselyemmel szőtt termékek iránti kereslet volt az okozója annak, hogy a kisebbség, amely kartelen kívül állott, megtudott mérközni a hatalmas Cotton Yarn Association-nal és miután az előbb említett okon kívül olcsóbb áron is tudott árusítani, a kartelt megbuktatta.

November elején határozta el a Cotton Yarn Association, hogy az előírás szerinti minimumáratkat bizonytalan időre felfüggeszti és a megrövidített munkaidőt ugyancsak hatályon kívül helyezi. Ezzel a rendelkezéssel a kartel ítéletet mondott maga felett, de megbukott azért is, mert tarthatatlan volt és mert tervszerűtlen volt. A kartel nem tett egyebet, mint karteláratokat és munkarövidítéseket állapított meg, ahelyett, hogy tervbe vette volna az ipar szanálását, a kevésbé racionális üzemek kikapcsolását, vagy tervbe vette volna az ipar pénzügyi rekonstruálását. A kartel tulajdonosra kötötte tagjainak a kezét és ez a megkötöttség mély vágást ejtett rajtuk és ennek következménye, hogy a kartelhez tartozó társaságok közül nyolcvan társaság felszolgáltotta tagjait a hiányzó

tőke befizetésére, harminc társaság ki-egyeztet keresett a hitelezőkkel és tíz társaság likvidál. Ez a helyzet tükrözi vissza a kartel összeomlását. A helyzet teljesen reménytelen és a legjellemzőbb, hogy amíg a bankok egy üzemnek ennelkötte 20 shilling kölcsönt folyósítottak orsónként, addig most egy nagy üzem 7.5 shilling orsó-áronként került új vevő kezébe. A hitelezők meg vannak ijedve és tartanak az üzemek teljes el-értéktelenedésétől, de rövidesen elérkezik az ideje annak, hogy kénytelenek lesznek a helyzettel szembenézni.

A helyzet csak abban az esetben fog enyhülni, ha sikerülni fog egy alapos finansziális, rekonstrukciós retortán keresztül az ipart megerősíteni és ha alkalmazkodni fognak az új szükségleti irányzathoz, vagyis megkezdik a finomabb fonalak gyártását és azoknak műselyemmel való keverésétől sem fognak tartózkodni. Ezenkívül meg kell nyerni a piacot egy olyan áralakulással, melyet a legracionálisabb üzem kalkulál. Az ipar szanálásánál tekintettel kell majd lenni arra is, hogy az eddigi négy-száz amerikai pamutot fonó üzemből háromszáz, legielebb háromszázötven maradjon csak meg és akkor a kínálat és kereslet képe mindjárt másképpen fog festeni.

Lancashire már évek óta kísérletezik, hogy pamutiparát a krízisből kiemelje, de minden eddigi kísérlete meddő maradt, pedig a tulprodukción másként el nem kerülhető, minthogy a súlyosan megterhelt üzemeket egyszerűen eltünteteli. A gazdasági életnek egy régi, de mindig érvényesíthető tapasztalata az: »A legerősebbek legyenek a túlélők«. És ezt Lancashire-nek is végre tudomásul kell vennie.

Emelkedő tendenciát mutat a buza a világpiacon

A buza és a többi termék ára emelkedő tendenciát mutat a világpiacon és Csikágóban csaknem 128 centig emelkedett. Természetesen folyik a találgatás, hogy mi az oka ennek. A kombinációk a pool spekulatív híreszteléseinek tulajdonítják az árak fölszökkenését. A komoly hírforrások azonban nem tudnak a pool spekulatív híreszteléseiről. Az emelkedő tendencia oka egyszerű. December eleje van. A gazda, akinek pénz kellett, már értékesítette termékét, aki pedig ráér, az még ezután is várhat. Egészen automatikus, hogy december hónap mindig emelkedő irányzatot jelent a gabona árban. Máskor is így volt. Ha az előző hónapokban nem esett mélyen a buza ára, éppen mert az eladás nem volt rohamos, úgy most sem fog tulamagásra emelkedni az ára, mert akik kölcsönrel, beraktározással segítettek magukon, részben most fogják piacra dobni áruikat. A vásárlók között jelentkezik Angolország, Franciaország, ahol eredetileg több termésre számítottak. Nagyban vásárol Olaszország is, amelynek ideai aratása félmillió tonnával maradt a tavalyi alatt, sőt Keletázsia is a piaci érdeklődők közé lépett. Ez a keresleti piac. A piaci kínálat Ausztrália és Argentína oldaláról hozza az árut, ahonnan 1.25-2.5 millió tonna búzára számít a világ gabonapiaca. Ez aránylag nem oly nagy tömeg, amelyre Argentína képes, mert a rozsdakár lényegesen megcsappantotta úgy Ausztriát, mint Argentína gabonakivitelét.

Avilágpiac eddig kibontakozott eredményeit elemezve, eléggé meglepő eredményre bukkanunk. Az most már kétségtelennek látszik, hogy a kanadai első-rangu keverésre alkalmas búzában a termés igen győzde volt. Az ausztráliai termés az ily módon keletkező hiányt távolról sem fogja pótolni. Viszont az európai kontinensen nagyrészt erősen el van ázva a buza; keverési célokra csak annál nagyobb mértékben lesz szükség acélos búzára. Az orosz buza e szükséglet fedezésében még oly szerepét sem kap, mint tavaly. Az argentinai buza pedig egyáltalán nem alkalmas keverésre. Ebből tehát az következik, hogy a közép-európai búzatermő piacok kildásai a külföldi értékesítés szempontjából erősen megnövekednek.

Ha most mérleget készítünk: a gazdák általában a szokottnál kedvezőbben alakult eddig a világpiacon azáltal, hogy nem vesztegették el búzájukat azonnal az aratás után. A fogyasztók szintén nem látták ennek kárát, mert tapasztalják, hogy a rendszeresen bekövetkezett árugrás helyett inkább csak tünetileg drágult a gabona. E viszonyok mellett vesztes csak az a spekuláció marad, amely közvetítő kereskedelem címén a termelők és fogyasztók rovására nagy keresetre igyekezett szert tenni. A kedvező szimptomák arra vallanak, hogy azokon a helyeken, ahol aránylag jobb termés mutatkozott, ott a gazda az ideai termésértékesítés szempontjából jó kilátások előtt áll.

10853

NÁTHA

valamint sok ragályos betegség ellen

„GRIPPOSAN“

(Törv. véd.) Dr. Besarović szerint

Iertőtlenítő orrkenőcs

Kapható minden gyógyszerárban

Lerakat: Schützenapotheke München

Arko gyógyszerár

ZAGREB

NOVISAD, ORBAN-PENSIO

Vizvezeték, mosdók, melegvízfűtés.

TELJES PENSIO 70-90 Dinár

Abonensaknek engedmény. Telefon 25-36

Hirek a nagyvilágból

Exporthitelbiztosítás Magyarországon. Magyar gazdasági körökben komoly aggodalmat okoz a külkereskedelmi mérleg állandó és emelkedő passzivitása. Emiatt a kormány új intézkedésekre határozta el magát. A produkiót és ennek következtében az exportot csak hathatós állami támogatással tudják emelni, amire a kormány most hajlandónak mutatkozik. Legelső intézkedés valószínűleg az exporthitelbiztosítás bevezetése lesz, hathatós állami részvételrel.

A német vegyi tröszt korainak találja a szintetikus gummi forgalomba hozataláról szóló híreket. Az I. G. Farben-industrie vezetősége egy külföldi lapnak írásban válaszolt a szintetikus gummi előállításának mostani állásáról. A kérdésre a német vegyi tröszt azt a választ adja, hogy egyelőre a kísérletek olyan kezdő stádiumban vannak, amely lehetetlenné teszi nemcsak az időpont meghatározását a szintetikus gummi forgalomba hozatalára, hanem annak használhatóságára vonatkozólag is.

A nemzetközi nyersacélszindikátus decemberi ülése. A nemzetközi nyersacélszindikátus legközelebbi ülése december 8-án Brüsszelben lesz, amely alkalommal felosztják a kontingenst a következő negyedre. A termelési kvóta minden valószínűség szerint változatlan marad.

Teljes az európai műselyemkonvenció. Az európai műselyemkartell és a Comptoir des Textiles Artificiels között megegyezés jött létre, úgyhogy a francia gyárak részvételével teljessé vált az európai műselyemkartell. A megegyezést a németek közvetítették, akik rámutattak az árnívó stabilizációjának rendkívüli fontosságára és ennek következtében sikerült a franciákkal a kartellszerződést ilyen értelemben megkötöni. Ez a megállapodás egy a gyárakra, mint a fogyasztók közönségére nézve nagyjelentőségű, miután maga után vonja a műselyem világpiacon árnívó stabilizációját.

Nem folytatják tovább az osztrák vasutak villamosítását. Bécsi jelentés szerint a szövetségi vasutak igazgatósága legújabbán azt a meglepő határozatot hozta, hogy a villamosítási munkálatokat beszüntetik és a határozat annál meglepőbb, mert már a villamosítási program második részét is kidolgozták, sőt kölcsöntárgyalások is folytak annak finanszírozására. A szövetségi vasutak vezetőségének rendelkezése arra a megállapításra vezethető vissza, hogy a szengazdálkodás olcsóbb és rentábilisabb, mintha a villamosítást keresztülviszik. A villamosítási munkálatok megszüntetése nagy kárt jelent az osztrák ipar számára. Különösen villamosági és építési vállalatok, azonkívül vasszerkezeti gyárak fogják megérezni az állami megbízások hiányát. Ezzel szemben a vízierőművek további kiépítését tervezik Ausztriában, amely esetben a legnagyobb áramfogyasztó a szövetségi vasutak lesz. A villamosításra szánt összeget a kormány állítólag úgy inverztálja, hogy négyezer új vagonot rendel és új állomásokat építtet s így néhány iparág kedvező foglalkoztatását biztosítja.

A Standard Oil Co. rekordosztaléka. Londoni jelentés szerint a Standard Oil Co. igazgatósága elhatározta, hogy az évben 203,6 millió dollárt fizet ki osztalék címén, azaz 13,3 millió dollárral többet, mint az előző évben. Ez az összeg 1911 óta a legnagyobb, amelyet a Standard Oil Co. osztalék címén kifizetett. A petróleumtulajdonosok és a folytonos krízis mellett meglepő a Standard Oil Co. osztalékpolitikája.

A nemzetközi selyemszindikátus milánói kongresszusa. A nemzetközi selyemszindikátus milánói kongresszusát megnyitották és azon Olaszországon kívül a következő államok képviselői vettek részt: Németország, Spanyolország, Franciaország, Svájc, Csehszlovákia és Magyarország. Anglia írásban jelentette be csatlakozását. Az olaszok nemzetközi szabálytervezetéről a tárgyalások megindultak.

Nemzetközi acélkonferencia Brüsszelben. A december 9-ikén megtartandó brüsszeli konferencia napirendjén csak a produkció meghatározása és a kvóta felosztása szerepel, minthogy a belga gyárak egymásközötti megegyezése még nem lőtt létre. Ennek következtében a közös eladási irodák felállításáról legjobban esetben az acélszindikátus legközelebbi ülésén, a jövő évben határozhatnak.

Tovább csökken Anglia acélprodukciója. Az angol acél érdekében megindított nagyarányú propaganda egyelőre nem mutat fel sikereket. Az angol acélprodukció továbbra is csökkenő tendenciát mutat. Az októberi produkció 699.000 tonna, ezzel szemben még szeptemberben is, amikor a propaganda hiányzott, 777.000 tonna volt a havi produkció. Ezzel szemben a nyersvasprodukció a legutolsó hónapban emelkedést mutat.

A háborúelőtti osztrák-magyar tartozások rendezése. Bécsi lapok jelentése szerint az osztrák-magyar háború előtti tartozások ügyében folyó tárgyalások november 24-én Párisban újra megkezdődtek. Egyelőre csak az utódállamok képviselői folytatnak üzügyben tanácskozásokat, de december végén már a hitelezők képviselőit is bevonják a tanácskozásokba.

Az európai kenderfonógyárak kartelle Jugoszlávia részvételével. A brüsszeli »Agence économique et Financière«, jelentése szerint európai kenderfonókartell van alakulóban. Az erre vonatkozóan véve a vámtarifát egyes tételeinek gosztláv és francia érdekelték között most vannak folyamatban. A kartell első sorban az árak stabilizációját óhajtja keresztülvinni.

A jugoszláv-német kereskedelmi szerződés hatása. A két állam között kötött kereskedelmi szerződés élebe léptetésével a németországi iparvállalatok élénk érdeklődést mutatnak a jugoszláv piac iránt és máris több nagyipari vállalat kiküldötte megbizottait az itteni piacok tanulmányozására. A legfigyelemreméltóbb a Neudammer Hüt-fabrikén A. G. akciója. Ez a gyár férfi-, női- gyapju-, nyulször- és velourkalapokban, valamint topokban a világpiacon a legelső helyet foglalja el és most a jugoszláv piacot is meg akarja szerezni. A szervezési munkálatok előkészítésére a gyár igazgatóság ki is küldte megbizottait. A gyár alapjai és tompjai a legkifogástalanabb anyagból, a nemzetközileg védett Endler márka alatt kerülnek forgalomba. Néhai VII. Edward angol király és a welsi herceg kizárólag Neudammerban készült »Endler«-kalapot hordott. Másik érdekessége pedig az, hogy a Neudammer kalapgyárak kreációi adják meg a legújabb párisi, londoni, newyorki és wieni divat irányát is, ezért szakkörökben nagy a versengés a képviselőlet megszerzéséért. Bizonyos, hogy nálunk is óriási érdeklődés fog a szakmában megnyilvánulni és előreláthatólag rövidesen a jugoszláv piacon is az őket megillető helyet elfoglalják foglalni a híres »Endler«-kalapok.

Angol kölcsön a magyar ipar számára. A magyar kormány elhatározta, hogy Londonban egymillió angol font összegű kölcsönt vesz fel, amely összeggel az ipar hitelszükségeit óhajtja fedezni. A kölcsön fedezetére új típusú ipari zálogleveleket fognak Magyarországon kibocsátani. A megállapodás londoni érdekelték és a magyar pénzügyminiszter között a feltételekre vonatkozólag már korábban létrejött.

Az orosz fémipar fejlődése. Leningrad jelentés szerint az ottani fémipari vállalatok technikai berendezését olyan mértékben modernizálták, hogy a produkciómelés ez évben a várakozáson felül sikerült. Különösen a Putilov-művek értek el szép eredményt, ahol jelenleg havonként 70-80 darab traktort készítenek. Ez a szám a jövő évben százra fog emelkedni.

Törökországban külkereskedelmi hivatalt állítanak fel. A török kereskedelmi és iparkamarák legutóbbi kongresszusán állami külkereskedelmi hivatal szervezését határozták el. A külkereskedelmi hivatal feladata a török export támogatása, amelynek előmozdítására a török nagyvárosokban és kikötőkben kirendeltségeket állítanak fel.

Nemzetközi magánjogi konferencia. A hágai békepalotában jövő év január hó 6-ikán fogják a hatodik nemzetközi magánjogi konferenciát megnyitni. A konferencia programja még nem ismeretes.

Az olasz bankjegyforgalom csökkenése a Fiat-művek segítségével. A Fiat-művek vezetősége elhatározta, hogy jövő évtől kezdve amerikai mántára munkásait csekkel fizeti, hogy ezáltal Olaszország bankjegyforgalmát csökkentse. A csekkeket a Fiat-művek helyiségeiben speciális amerikai géppel írják és azokat az összes turini bank azonnal minden levonás nélkül beváltják. Erre a célra legtöbb bank külön pénztárakat állít fel, amelyek esténként és vasárnap is a munkásság rendelkezésére állnak. A munkabérek ezután nem szombatot számolják el, hanem csoportonként a hét minden napján.

Az angol vas- és acélipar erőiesen követeli a védővámok bevezetését. Az angol vas- és acélipar képviselői legújabbán az ipartörvény alapján a védővámok azonnali bevezetését követelték a kormánytól. Anglia évenként harmincötmillió font értékű vasat és acélt importál, aminek következtében a külföldi vasipar százezer angol munkás kenyérét veszi el. Ha tekintetbe veszi a kormány, hogy jelenleg Anglia vas- és acélművei csak kapacitásuk 70-80 százalékáig vannak foglalkoztatva, akkor beláthatja, hogy a védővámok emelése a belföldi produkció olcsóbodását és a munkanélküliség csökkentését jelentené anélkül, hogy ezzel a belföldi vasárak emelkednének.

A svéd gyufatröszt Belgiumban. A svéd gyufatröszt franciaországi üzletei folytán a belga gyufagyárak exportja a minimálisra csökkent, úgyhogy néhány gyár nehézségekkel küzd. Ez a körülmény nagy mértékben megkönnyíti a svéd tröszt belgiumi terveit, amely előbb-utóbb megvásárolja ezeket a gyárakat és így döntő befolyást fog gyakorolni a belga gyufaiparban.

BELFÖLD

Város bank nélkül. Beogradból jelentik: Szerbiában egy tizenötezer lakosú városban, Donji Milanovácban nincsen egyáltalán semmiféle bank, sem pénzüintézet. Pár évvel ezelőtt alakult egy pénzüintézet, azonban ez nem ad kölcsönöket és nem számítol le váltókat. A nagy pénzühiány következtében az iparosok a legprimitívebb eszközökkel dolgoznak és nem tudnak fejlődőképes ipart teremteni.

Lesz-e miut Csonoplja és Miletics között? Csonopljáról jelentik: Csonoplját és Szvetozár-Mileticet eddig gyenge kocsiutak kötik össze, amelyek azonban nagy forgalom bonyolódik le, mert ez a természetes útja a két község és a hozzátartozó vidékek egymásközötti forgalmának. A közlekedés azonban az idő roszsrafordultával lehetetlenné válik, mert az út járhatatlanná romlik. Régi kívánsága már a két község lakosságának, hogy miut épüljön ki Csonoplja és Szvetozár-Miletics között, de ez még mindig nem valósult meg. A bácskai tartománygyűlés most hír szerint foglalkozik ezzel a kérdéssel és az érdekelt lakosság reméli, hogy a miut kiépítését nem fogják már sokáig halogatni.

Hetvenegy csőd volt novemberben. Zagrebból jelentik: A jugoszláv hitelezővédegyelet jelentése szerint november hó folyamán az egész ország területén hetvenegy csődöt jelentettek be, míg tavaly novemberben hetvenhárom volt a csődök száma. Tátományok szerint ez a szám így oszlik meg: Szerbia 52 (tavaly 55), Hortvátország 6 (4), Szlovénia 6 (7), Vajdaság 5 (6), Bosznia 2 (1). Ez év elejétől november végéig 980 csődöt jelentettek be (tavaly 746-ot). Tátományok szerint: Szerbiában 660 (408), Hortvátországban 110 (97), Szlovéniában 98 (34), a Vajdaságban 81 (119) és Boszniában 31 (38). A csődök száma tehát a múlt évhez képest több mint harminc százalékkal emelkedett, viszont november ez év első hónapja, amelyek csődstatisztikája kedvezőbb a múlt évinél.

Az Uprava Fondova nem fogad el több kölcsön-kérvényt. Beogradból jelentik: Az Uprava Fondova igazgatóság elhatározta, hogy magánosok részére a jövőben nem fog újabb kölcsönöket folyósítani, mert az Uprava Fondova rendelkezésére álló összegeket ezentul vasutépítésre akarják fordítani. Az Uprava Fondovának ez a határozata különösen a beogradi építkezők körében okozott nagy idegességet, mert sokan már a telket is megvásárolták és így az Uprava Fondova szűkeblősége folytán az idén nem építkezhetnek.

Zebics kereskedelemügyi miniszteri osztályfőnök könyve a hazai részvényjogról. Beogradból jelentik: Zebics Milorád, a kereskedelemügyi miniszterium osztályfőnöke könyvet adott ki, amelyben a hazai részvénytársasági törvényvel foglalkozik. Zebics áttanulmányozta az ország területén érvényben levő négy részvénytársasági törvényt és arra az álláspontra helyezkedik, hogy meg kell csinálni az új jugoszláv részvénytörvényt.

A jugoszláv malomipar válsága. A jugoszláv malomipar az utóbbi esztendőben szinte teljesen megszüntette a működését. A gabonakivittel szemben az 1921. esztendőben 65 százalék volt a liszt kivitel. 1827-ben a liszt kivittel szemben mindössze csak 11 százalék. 1925. óta Jugoszláviában 45 malom szüntette be a működését. égett le, amelyeknek hetven vagon napi kapacitása volt. Csődbe került huszonhat malom és tizenöt nagy malom szüntette be teljesen működését. A jelenleg dolgozó malmok pedig kapacitásuknak csak a felét tudják kihasználni.

Valorizált a trbovljei szénbánya. Ljubljánából jelentik: A trbovljei szénbánya r. t. most tartotta meg rendes évi közgyűlését, amelyen a valorizációs törvény alapján elhatározták, hogy az alapítóktól ötveuról kétszázmillió dinárra értékelik fel és egymillió kétszázdináros részvényre osztják fel. A társaság az idén is harminc dinár osztalékot fog fizetni részvényenként.

A csehszlovák Skoda-gyár érdeklődik a beogradi villamosközpont iránt. Beogradból jelentik: A Skoda-gyár megvásárolta a Beograd melletti Barcevac szénbányát és a gyár azzal a gondolat foglalkozik, hogy Beograd mellett egy nagy villamosközpontot állít fel, amely Beograd városát el tudná látni villanyárammal. Természetesen szükséges ehhez, hogy Beograd város vezetősége támogassa a cseh gyár terveit. A Skoda-gyáron kívül egy nagyobb francia pénzeszoport nagy érdeklődést tanúsít a Weifert-család tulajdonában levő kostolaci barna szénbánya iránt és szintén azzal a gondlattal foglalkozik, hogy Beograd városát fogja villanyerővel ellátni. A főváros még nagy általánosságban nem foglalkozott a villanykérdésével. Az idén több nagyobb turbinát állítottak fel, valamint több nagy áramfejlesztő akkumulátort szereltek fel, azonban az általános beogradi villanykérdés rendezésére még komolyabb kezdeményezés nem történt.

NYILT-TÉR

Köszönetnyilvánítás

Mindazon rokonok, kartársak, ismerősök és jóbarátok, kik a felejthetetlen férjem, illetve édesapánk temetésén részvételükkel igyekeztek fájdalmunkat enyhíteni, ezúton mondunk hálás köszönetet.

özv. Drenkovics Jánosné
és gyermekei

Objava

Potpisani dr. Aurel Popović novokanjiški kr. javni beležnik objavljuje da će se 3700 kilograma sitne paprike i semena koje su Artur i Dragutin Lederer horgoški tvrtci Union paprika mlín Emerika Sekereš i Kolomana Roža prodali, koje je u Magazin Artura i Dragutina Lederer u Čoki smešteno, a koje gornja horgoška tvrtka ni na ponovljen poziv nije primila, — na štetu i opasnost horgoške tvrtke Union Paprika Mlín Emerika Sekereš i Kolomana Roža — 12-og decembra 1927. godine pre podne u 10 sati u Čoki u magazinu Artura i Dragutina Lederer na javnoj dražbi sa posredovanjem potpisanoj kr. javnog beležnika prodati.

Kupovna se cena odmah ima platiti, a roba se odmah ima primiti, kupovnu pristojbu dražbeni kupac plaća.

Nova Kaniža, dana 30-og novembra 1927.

Dr. Aurel Popović
kr. javni beležnik.

Hirdetmény

Azútrótt dr. Popović Aurel novakanjižai kir. közjegyző közlé teszi, hogy 3700 kilogram zuzott paprika, bór és mag, melyet Lederer Arthur és Károly az Union paprikamalom Szekeres Imre és Rózsa Kálmán horgosi cégnek eladtak, mely Lederer Arthur és Károly csókai magtárában van elhelyezve, és melyet fenti horgosi cég ismételt felhívásra sem vett át, — az Union paprikamalom Szekeres Imre és Rózsa Kálmán horgosi cég kárára és veszélyére, — 1927 évi december 12-én délelőtt 10 órakor Csókán Lederer Arthur és Károly magtárában nyilvános árverésen alulírott kir. közjegyző közbejöttével el fog adatni.

A vételár nyomban kifizetendő és az áru azonnal átveendő, a vételi illetéket az árverési vevő fizeti.

Kelt Novakanjiža, 1927 november 30-án.

Dr. Aurel Popović
kir. közjegyző.

12223

Uradalmi Intézőség Suhopolje.

Hirdetmény

A Terezovaci uradalomban Suhopoljén 1927 december 11-én eladásra kerül az egész gazdasági léltár, u. m. gépek és gazdasági eszközök. 12224

Ezúton figyelmeztetek mindenkit, hogy fiannak Tatić Ivannak senki ne hitelezzen, mert ezekért felelősséget nem vállalok és azokat ki nem fizetem.

Pačir, 1927. december 7.

12228

Tatić Svetozar

Blondel és egyéb művészi képkeretek

berámázott Madonnák, portree, gobelinkeretek a legújabb mintákkal **karácsonyig mélyen leszállított árban kaphatók:**

F. BACHINGER

képkeretező és aranyozó műnőzetében
Subotica, Aleksandrova ul. 13. Műhely Sudarevičeva ul. 34

Uj motorkerékpárok

6000 dinártól felfelé

uj és használt, luxus és teherautók, valamint omnibuszok a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett kaphatók

Specialis Autóműhely, Novisad

Sibinjaniin Janka ulica 22

11903



Szőlőoltványok

amerikai alanyra öltött, elismert legjobb minőségben dus gyökérzettel, gyöves és sima vadvevők minden fajban, valamint nemesített 2-3 éves gyümölcs- és rózsafák megrendelhetők

Sévár László 10342
mintaszőlő és szőlőoltvány telepén
Petrovaradin (Majur). Póstaftók 17
Lerakat Bakačeva ulica
Arjegyzék kívánatra ingyen!

NARANCS

citrom, mandarin, maróni, mazsola, datolya, füge, jánoskenyér, aszalt szilva, dió stb. kereskedők és árusítók részére a legolcsóbb

Czeizler Károly cégnél
Szubotica

Trbovljei (Trifail-i)

szén szobafűtésre

100 kg. 58.— di. ár, koksz 100 kg. 85.— dinár, I.-rendű száraz, való atott bükk-hasából aprított tűzifa házhoz szállítva kapható

Sipos Sándor Subotica

I. Sokolska ul. 6. Telefon 868. 12194

Metropol Garage

legmodernebb autogarage és javítóműhely

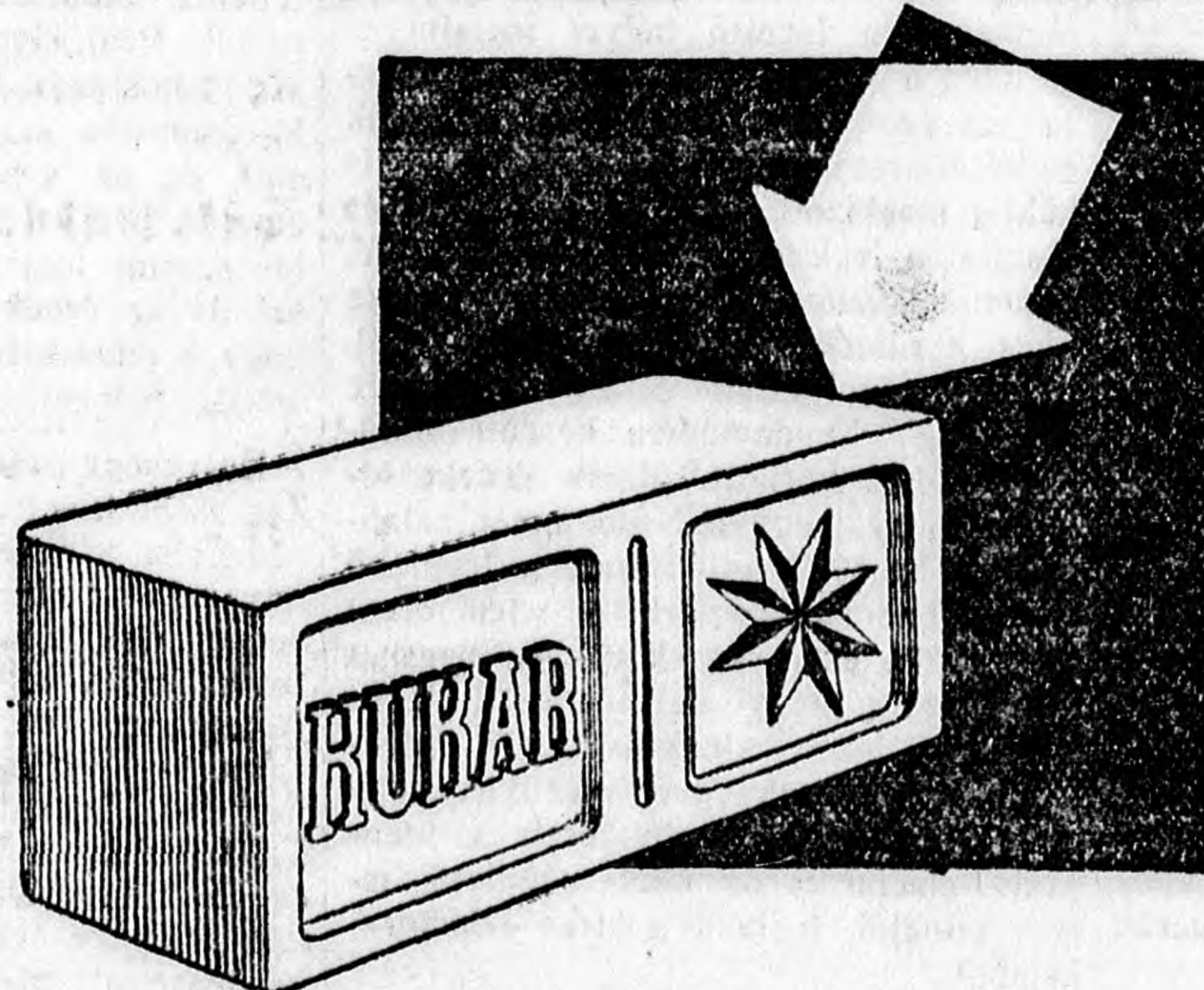
autogaragirozás mosással

havi 200 dinár

Subotica, Oslobodjenja ul. (Santai ut) 23.

12010

Igy néz ki a
KUKAR SZAPPAN



Kérjen mindenkor a kereskedésben, ahol vásárol,

KUKAR CSILLAG SZAPPANT
és ne hagyja magát félrevezetni,
ha bárhogy is dicsérnek más szappant.
A legjobb minőség.

a legkiadósabb
feltétlenül ártalmatlan,

a **KUKAR CSILLAG SZAPPAN**

KARTAG játékkártyagyár gyártmányai

kitűnők, olcsók, fényesen lakkozottak és

többször moshatók

Kávés, vendéglős és
trafikos üzemeknek
consumrabait!

Kérjen ajánlatot!

Iroda és raktár:
Trgovačka i
Indus rialna
Banka

Prokes-h-palota, Kralla
Petra-park (vasu i park)

Kereskedelmi utazók figyelmébe!

Veliki Bečkerekben, az eli merlen legjobb

Srpska Kruna-szállóban

teljes napi panzlo: szoba, reggeli, ebéd

és vacsora a la karte **50 dinár.**

Kitűnő koszt! Tiszta szo ak! Jó kiszolgálás!

Kartellen kívüli

könnyű autóbenzin

kg-ként Din. 9.60

A világhírű „**CASTROL**“
motor-kenőolajok egyedüli képviselője

Desider Lederer, Sombor

Uj üveg és porcellán-kereskedés

Subotica, Rudičeva ulica 4.

(Volt Uireich vaskereskedés helyén) Ajánlja dusan felszerelt raktárát a különféle üveg és porcellánárúkból, a legkifőbb márkákból a legegyszerűbbig, rendkívül olcsó áron

Mielőtt szükségletét beszerezni, véteklőteltség nélkül tekintse meg dusan felszerelt üzletemet. 11078

Prágai kons. sonka 'Antonin-Chmel'

Prágai csontos sonka
Hazai kons. sonka

Marhagulyás,
Borjagulyás- és
Sertésgulyás

kisebb és nagyobb dobozokban
vadászatra nagyon alkalmas —
és az összes konzervek és pástetomok.

Téli szalámi
Nyári szalámi
Krakói szalámi- és
Tiroli szalámi
Mortadella
Császárhús fűve és nyersen
Husos csemegeszalonna
Libamell és comb füstölve
és az összes csemegearuk
legolcsóbban
beszerezhetők.

Kurteš Miloš

fűszer- és csemegekereskedésben Subotica
Huspiac Telefon 483

Vulkán

eszerép' aluha a legjobb
tűtőtest

1300 dinártól kezdve
beállításal kapható

TAKÁCS MIHÁLY

Pašičeva ulica 2 (Edényplac)

Tűzifa, porosz szalon szén Szolid, kiszolgálás. — Favágó mo oraimmal bármikor háznál fűrészelünk
„IGNIS“ J. WIRTH tüzianyag-kereskedés. Iroda Agina ulica 13 és Vilsonova ulica 10. (sarokház). Telefon 503

Nálunk kevés pénzért is vehet szép **karácsonyi ajándékot**
Braća Stipančević, uri és női divatárúkereskedés, Subotica, Aleksandrova ul. 9. (Korzo)

Legfrissebb
 Legizletesebb
 Legolcsóbb

Hentesárut

Sonkát
 Virslit 11802
 Szafaládét
SERTÉSHUST, ZSIRT
VUKOV
 hentesnél vehet
RUDIĆ UL. (ÁTJÁRÓ HÁZ)

26

dinár

100 kg. fűrészgáti hulladék

tűzifa

házhöz szállítva

Ugyanez vagon-tételben Din. 1750

- I-a bükk aprítva Din. 37.-
- I-a kemény vegyes „ 33.-
- I-aporoszszalonszén „ 80.-
- I-a osztraui koks „ 85.-

házhöz szállítva
 100 kg.-ként

Vujkovic J. és Társa

Szilva

Lekvár

Dió

Dobozos

sajt

legolcsóbban csak
 viszonteladóknak

Léderer

Velimir

Subotica

Az Agrár- és Kereskedelmi Bank Brčko képviselője

Telefon 628

Sürgönycim: Konseru

Kompet

ÜZLETI PORTAL

vasredőnyvel, kirakattüvegekkel
 valamint teljes üzleliberendezés

olcsón eladó

Bővebb:

POPIĆ, gyógyszerár
 NOVISAD, Pašićeva ul. 13.

HA

8809

kárptos munkára van szüksége forduljon bizalommal

FARKAS kárptoshoz
 Subotica Zmaj Jevin trg
 (Minerva palota melett.)

Ahol már heti részletfizetésre kaphat sezlont, madracot.

Valóban
 értékes karácsonyi ajándékot
 csak

BECK JENŐ

kötött-szövöttáru-gyár speciális szaküzletében

Rudićeva ul. (gyümölcs piac) vehet

Aki eddig még nem játszott az osztálysorsjátékon

M. V. PROKIĆ

Beograd, Teodosijeva ul. 10

a legerencsésebb sorsjegyarúsító sorsjegyeivel,

az azonnal rendeljen legalább 1 sorsjegyet a 15. huzásra,
 mert a 200 dináros vételárat nem veszheti el, minthogy

most minden sorsjegy nyer

Az eddigi 47.600 nagy nyereményen kívül most

2	nyeremény à 1.200.000,	4	nyeremény à 50.000,	10	nyeremény à 6.000,
2	„ „ 500.000,	24	„ „ 40.000,	300	„ „ 3.500,
2	„ „ 400.000,	38	„ „ 30.000,	30	„ „ 3.000,
2	„ „ 300.000,	2	„ „ 24.000,	4.500	„ „ 1.500,
2	„ „ 250.000,	46	„ „ 20.000,	210	„ „ 1.000,
10	„ „ 200.000,	4	„ „ 15.000,	37.500	„ „ 500,
2	„ „ 100.000,	112	„ „ 10.000,	2.400	„ „ 400,
10	„ „ 80.000,	24	„ „ 8.000,	2.400	„ „ 300,
8	„ „ 60.000,	van még 202.400 betétnyeremény is egyenkint à 200 dinár, úgy hogy egy sorsjegy se marad a szerencsekerékben.			

250.000 sorsjegyre 250.000 nyeremény van

Az első osztály huzása 1928 január 11-én

A sorsjegyek árusítása 1927 december 9-én kezdődik

Árak: kettős egész sorsjegy 200 dinár, egész sorsjegy 100 dinár, fél sorsjegy 50 dinár, negyed sorsjegy 25 din.

Rendeljen azonnal sorsjegyet **M. V. PROKIĆ**-nél Beograd, Teodosijeva ulica 10

12096

Egymillió

dinár értékű raktárral beográdi áruház, 22 hatalmas kirakattal, a karácsonyi szezon előtt társat keres 150.000-200.000 dinár készpénzzel. Leveleket „Nagy jövő“ jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.
 1 222

A legbefolyásosabb fórum

a Klopfer-féle jó rum

Literenként **25 dinárért** kapható
Jelačićeva ul. 5 (a kiskápolna mellett)

Butorok

mélyen leszállított áron

ERDÉLYI ANTAL

lakásberendezési vállalata

Subotica, Szudarević ulica 4.

(Klein Géza mellett.)

Karácsonyi ocassio eladás

a legdivatosabb filc és bársony ka apokból
 Olcsóság és minőség tekintetében garanciát nyújt
 elismerit, régi cégünk:

„TESSA“ - KALAPSZALON

Stros-mayerova ulica 16
 Kalapok már 60 dinártól kezdve a legmagasabb árig
 a legdivosabb kivitelig a legnagyobb igényeket kielégítően kaphatók.
 1124



— Hová, hává koma?
 — Megyek a **HIRT**
Pali bácsi vendéglőbe
 ahol szombaton, december 10.-én

disznótóros vacsora

lesz 15 dinárért a következő menüvel: káruma, hurka, kolbász, cigánypecsenye, saláta, két fánk



— Mi is odamegyünk!

K. Kudlik, Subotica



**Angol acél tambura-
 áruok „Tigris“ véd-
 jeggel valódi.**

Eladás nagyban és kisinyben 10692

Legújabb modellekről

parisi sikerült kopirozom a b. Has. eli szallaghímzést és több variációban hímzéseket, gyöngy és fittre-ozást a legizletesebb kivitelben, valamint gép- és szablonpíszszéket, aszurit. end-
 it és gombbehúzókat a legolcsóbban készítek

Gép-plisszé 30 dinár

GOMBOSNÉ BUN JULISKA
 Aleksandrova 1 11982

Naponta

**friss hentesáru,
 felvágottak,
 sonka,
 disznósajt, stb.**
 valamint

marha- és borjúhús
 kapható megnagyobbított
 hentes és mészáros
 üzletemben. 11752

HORVATH IMRE

VI. Madjarska ul. 19.
 Disznóvágást és húsfüstölést
 szakszertőn és olcsón vállal

A legkimagaslóbb

Kulić

speciál hölg. fodrászati
 műterme
 Subotica, Manojlovićeva
 ulica 7

Komlótermelők!
 Legmodernebb és legjobb

komlószáritóberendezéseket

gyártja **Braća Goldner, Subotica Jugovića ul. 20**

1005

Telefon szám: 134. Számos köszönőnyilatkozat a vevők rendelkezésére áll. Kérjen árajánlatot

BEOGRAD vagy NOVISAD

teljesen mindegy, hogy hol, mert mindkét üzletünkben a

KARÁCSONYI KIÁRUSÍTÁS

már november hó 23-án kezdődött, mely alkalommal, tekintettel a nehéz gazdasági viszonyokra, az összes raktáron lévő árukat, u. m.: női ripsi köppenyegek minden színben és faqonban, szőrmekabátok a perziától a silskingig, FÉRFI PALETOK és BUNDÁK, FIU- és GYERMEKRUHÁK és KABÁTOK s mindezenemü szőrmék feltűnő olcsó árban kerülnek eladásra. A n. b. vevőközönséget felkérjük, sziveskedjenek raktárainkat VÉTELKÖTELEZETTSÉG NELKÜL megtekinteni, hol meggyőződhetnek, hogy nem csak reklámról van szó. — Kitűnő tisztelettel

ROTH MANO és FIAI

Beograd, Kralja Milana 54. — Novisad, Trg Oslobođenja 3. (Wagner-p. lóta)

1171

Déli gyümölcsöt

ugymint:

narancsot, citromot, fügét, stb.

legolcsóbb napi áron ajánl a közismert nagykereskedés

J. DRAGONER, Beograd J. Dragoner, Sušak
J. DRAGONER, Zagreb

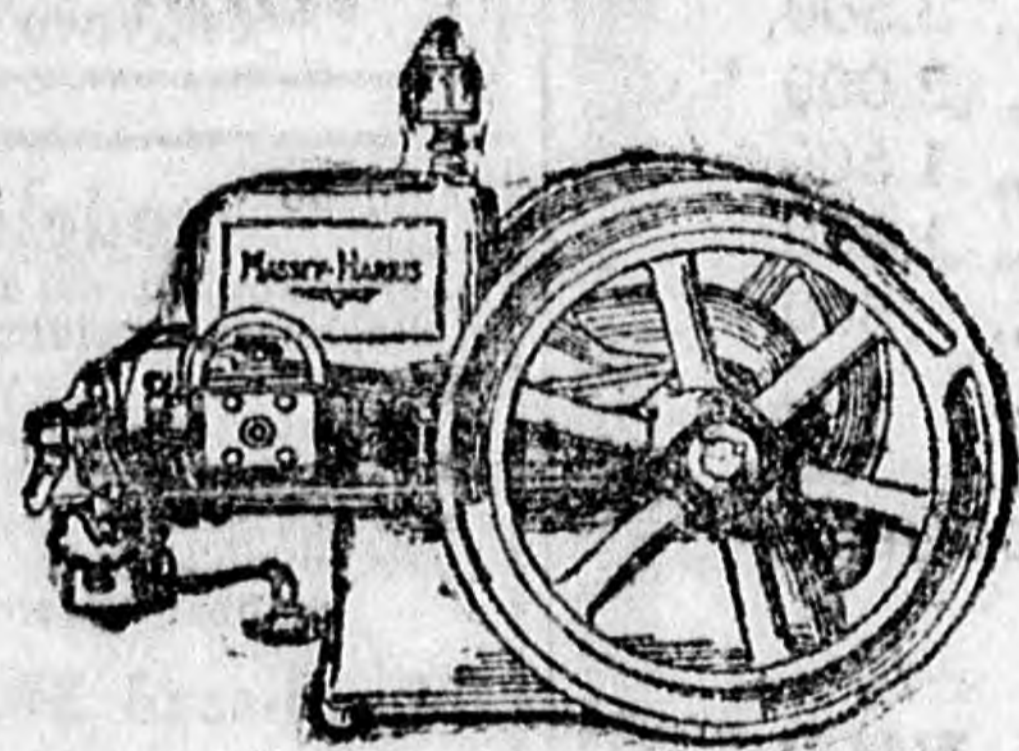
Kérjen árjegyzéket!

A Sušakról szállított áru 35% vasúti fuvardíjkezdvevényben részesül

12050

MASSEY-HARRIS PETROLEUM-MOTOROK

1 1/2 HP, 3 HP, 4 1/2 HP és 6 HP
erősségben



Biztos és olcsó üzem gazdák és iparosok részére. Gondos szerkezet. Több száz már üzemben. Ismert és kedvelt

RECORD

Ipari Kereskedelmi Részvénytársaság
Novisad, Temerinska 6

12172

PUDLER BERTA kalapszalónját

Aleksandrova ul. 11. szám alá helyezte át
A legújabb divatu Filz- és bársony kalapok, a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig kaphatók.

12021

Molnár István

Subotica,
Sudarovičeva ul. 20. sz.



11074

Borotva-, mû- és honormûvés-örvüléje és szálára-raktára

Legszebb karácsonyi meglepetés a fenyőre

Művészlapokat és nagytáblákat a legolcsóbban csak a „RECORD”-fotószalon készítt Subotica, Aleksandrova ul. ca. Nem elivel szemben!

Kétszer kötő ött hulladék lenyúléc, 1 m. hosszú, méter-máz ánként 25-dinárért házhoz szállítva, vagononként 1740 dinárért Subotica vagy 1100 dinárért abfeladói állomásra szállít

SALAMON
SCHÄCHTER
drvara
SUBOTICA
12225

HADNAGY
asztalosmester készít épületmunkát. Festett batorok átadó raktára. Javításokat vállal. SUBOTICA 1575 Petrogradska u. 6

Eladók Budapesttől 60 kilométerre 700 és 800, Fehérmegyében 500, Baranyában 450, Budapest közelében 320 és 170 holdas birtokok urilakkal és megfelelő gazdasági épületekkel.
Bérbeadók Tiszavéken 1300, Baranyában 1200 hold, Fehérmegyében 4000 holdas főúri birtok.
Házak, bérházak, mozházak, villák Budapestben és környékén.
Gyógyszerár Budapestben a körut egyik legszebb és legforgalmasabb helyén, nagy jövőtellemmel.
Mezőgazdasági gépjár, vas- és fémöntő Baranya egyik nagyobb városában.
Hengermalom 10 hengeres, 120 HP Dieselmotorral, napi 1 vagon őrlőképességgel, nagy körzettel.

Gazdasági és Ingatlanforgalmi Vállalat
Budapest, Deák Ferenc-ucca 12. Telefon T 228-30

Naponta jó és friss
TEJ
valamint
tea-vaj
saját gyártmányú különleges
sajt
Kapható:
RUSKA MLEKARA
Teje arn kban. Wilsonova ul.
20. Postával szemben 12266

180 dinár-
tól saját készítesű férfi
cipők
a legjobb anyagból
Klein cipésznel
Subotica, barátok temploma során
Javítások olcsón és pontosan

Olcsó tűzifa!
Jó minőségű vegyes
gömbtásbfá . . . D. 25-
felfűrészelve . . . 27-
felfűrész. és aprítva . . . 30-
kapható
Herczog László
sombori uti és szegedi uti
fatelenén 12082

Alma, gesztenye, mároni, narancs, citrom, füge, szilva nagyban a legolcsóbb napi áron

Jakob Kuntner
gyümölcskereskedő
Szombor Telefon 155
12105

Zongorák,
Hegedűk,
Csellók,
Harmónikák,
Fuvolák
legnagyobb választékban és legolcsóbban
S. MACHNITZ
hangszereiparcellépán.
An'nevléceva ul. 1.
(Reich-palota melletti.) 10634

Zongoravevők!
Vigyázzát!
Zongorát vagy más hangszert csak az eredeti, megbízható helyen vásároljunk!
Részletfizetésre is Trappel Béla hangszerekereskedő Novisad, legregibb és legnagyobb S. H. S. üzlettel. 3790

Legelegánsabb
divatcipők
Subotican 1006
Koch Ármin
Jelašičeva ulicai (iskolapalota mellett) üzletében szerezhetők le.
Gyári magánjáró Astra szivógázmotor magányosan v. cséplővel eladó. Vadóc Károlynál, Bačka Topola.

V.lághírű valódi angol
„U. K.” Tea
kapható kicsinyben és nagyban egyedüli elárúsító cégnél
Neményi i Drug
SUBOTICA. Telefon 69
12172

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és díjazó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felhívogott jellegű leveleket továbbítunk. Kérőszándékú levelek visszafeladog mellékelődik.

LEVELEZÉS
Intelligens, magas noviszadi urilány noviszadi keresztény magas urifü ismerettségét keresi, ki mozi és tápartnere lenne. Leveleket »Ideális barátság« jelígeré a noviszadi kiadóba kér a lapban való előzetes értesítéssel. Névtelen levelekre nem válaszolok. 12202
Középkora uriember szeretne megismerkedni oly fiatal és csinos nővel, akivel szabad idejében elszórakozhatna. — Leveleket »Még hálalom« jelígeré e lap kiadóhivatalába kér. 12258

Uradalomban képzett kérés azonnal felvétetik. Bizonyítványok szükségessé. Cím a kiadóban. 12237

Dísznövágást privát háznál és füstölést elvállalok. — Liszák Antal hentesmester, Huspiac, 49. sátor. 12256

Szakmányos vincellért keresek szanádi szőlőmbe. Jó bizonyítvány megkívántatik. Heiszler gyógyszerár. Senta. 12122

Irodai gyakorlattal rendelkező, rend és pontosságot szerető, szerbül tudó tisztviselőt azonnali belépésre keresünk. Ajánlatokat: Radio Reklam Jugoszlávija Szubotica, postafiók 48. címre küldendők. 12147

Órásegéd, kétévi praktissal, periekt minden munkában, állást keres. Fillner Ferenc, Batina (Baranya). 12200

Gyakornokot keres január 1-re előkelő biztosító társaság, aki a szerb-magyar, esetleg német nyelvet szóban és írásban bírja. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába »Jövő« jelíge alatt kéretnek. 12206

Szakácsnő, megbízható, ügyes, állást keres december 1-re Szubotican. Cím a kiadóban. 12209

Utazók, kik papirkereskedéseket látogatnak, jutalék ellenében minden országúrszere kerestetnek. Amatőrfényképesek előnyben. »Rotograph« képeslapgyár. Novivrbas. 12174

Kefekötősegéd(nő), periekt mántlító, állandó munkára felvétetik. Könyg. Bačka Topola. 11748

Munkások! Cotton harisnyakötőgépekhez tanuló munkások kerestetnek. — Előnyben akik kötő-szőő szakmában már dolgoztak. »Fako« harisnyagyár, Subotica. 11634

Ön állást keres? Tanuljon ki sofförnek. Folyóbetűgöpes előadás szerb, német, magyar nyelven. Belépés barmikor. Eredményért garanciatunk. Soliöriskola (keresés és ipari miniszteri eng.) Novisad, Kralja Aleksandra 7. az udvarban.

Kitűnő bizonyítványokkal rendelkező szerb horvát, német periekt tisztviselő állást keres. Ajánlatok: Radio Reklam Jugoszlávija, postafiók 48 kéretnek.

Ukovics Gerő uri divatárúháza

Pullowerek, fehérnemük, divatnyakkendők és sálak a legújabb és legizlősebb kivitelben. P. & C. Habig-kalapok és L. B. O. női- és férilharisnyák egyedüli lerakata

KORZO MOZI

Csütörtök-től vasárnapig A kalandorfilmok remeke Aranyásók halálvölgye Izgalmas wild-west-film és élet-halál-harcok a levegőben...

LIFKA-MOZI

Csütörtök-vasárnapig Kocajás! Jókodv! Vidámság! 2 sláger! 2 világfilm! HAROLD LLOYD ezidei első burleszk attrakciója...

EGYHÁZI LATIN, GYÖNYÖRŰ INICIALES 16-17 SZÁZADBELI NAGY QUART ALAKU MERITETT PARIRON ANTWERPENBEN, KÖLNEN, VELENCZÉBEN NYOMATOTT RITKAKÖNYVEK IRÁNTI KOMOLYÉRDEKLŐDŐK KÖZÖLJÉK VÉTELSZÁNDÉKUKAT...

Fűszer- és csemegeszükségletét Kovács és Gelányi üzletében Rudics-kitérő. Tel. 8-45 szerezzé be Olcsó árak! Pontos kiszálgálás! Legkisebb tételt is házhoz szállítunk!

SIPOS FIAI MÜBUTOR-és épületasztalos-üzem ZENTAI UT 3 Állandó nagy stíl-és kommersz butor-raktárral Tanonc felvétetik.

Keresek megvételre 6-os eredeti MÁV vagy Hofherr-Schranz magánjáró cséplőgarnitúrát. Zrinski Stefan, Moravci, posta Martjanci, Prekmurje. 11057

Frissborjas jó fejős tehének megvételre kerestetnek. Piukovics József tejsarnoka, Szubotica Jelačićeva ul. 4. 12108

Négyéves nemes gyümölcsfák, gyökeres szőlővesszők és vadalanra (amerikai) oltott szőlővesszők kaphatók Ruttkay Lászlónál Lelenház mögött. 12081

Autórendszerű 10 HP magánjáró német gyártmányú favágómotor, szalagfűrészszel csirkulárral és baltázóval üzemképes állapotban eladó. Apró Ferenc Senta, Beogradska ulica 27. 12164

Jókarban lévő új gumikkal ellátott Ford és egy alig használt Fordson eladó. Tóth D. D. Bačka Topola, telefon 20. 12197

Eladó más vállalkozás miatt 5 HP benzinpumpás szalagfűrész, könnyen magánjáróhoz szerelhető, üzemeltetése nagyon kicsi. Érdeklődni lehet Braun Ferencnél, Bezdán. 12212

Olcsón eladó: Egy négyes Wertheim kassza, aranyórák, láncok, ezüstbot és óra, aranygyűrűk, briliáns és gyémántgyűrűk, aranytörök, családi Singer varrógép, horvát és szerb írógépek. VI., Trumbićeva ul. 11. (Csirkepiac) Kis. 9459

Kávéházak részére kitűnő palackozott óbor kapható Petar Vojnić Zelić termelőnél Supljak állomásnál, Palics mellett. Ugyanott kitűnő ujborkis tételekben is kapható. 12028

Jómenetű éjjeli üzlet házzal együtt, más vállalkozás miatt kedvező feltételek mellett eladó. Cim Radio Subotica, postafiók 48. 11250

Ötjártó motormalom, egy fél téglagyár nagy körzettel, sürgősen eladó vagy kiadó. Cim: Nagy Antal Mol, Bácska. 11731 12179

Jómenetű éjjeli üzlet, házzal és berendezéssel eladó, esetleg hérbeadó. Elér havi 70.000 dinár forgalmat. Biztos jövőjű üzlet. Cim: Marko Gyorgyevič Zemun. 11920

SLAVEKS-PAKRÁCI BÜKKHASÁB TESLIČI GÖZFÜRÉSZ TESLIČI RETORTA FASZÉN LUDWIG HUBERT I SIN NOVISAD Postafiók 25 Cara Dušana 33 961

VÉTEL-ELADÁS

Jókarban lévő rövid erős-hangú zongora vagy pianó megvételre kerestetnek. Nagy Gáspár karmester B. Topola. 12261

Selyem pinesit fiatal, keresek megvételre. Cim Rosija Foncier palota házmesterénél, délben 12-1-ig Aleksandrova ul. 12263

Mozigép esetleg kompletten is, keveset használt, sürgősen minden elfogadható áron eladó. Cim a kiadóban. (Eladás amerikai módon, ki előbb kéri, annak lesz eladva). 12168

Lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Ugyanott rollósajtó eladó. Érdeklődni kenyérgyár irodájában. 12221

Zongora olcsón eladó. II., Ostobodjenja ul. 48. 12249

A Csepel Puszta Ármentesítő Társulat Bački Brestovac 1927 dec. 15-én délelőtt 10 órakor Lerner János vendéglőjében nyilvános árverésen elárverezzi HP 8 (lóerős) gőzgépet (Máv.) 12253

Gyógyszertár, jól berendezett, nagyforgalmú lakással és minden kényelemmel ellátva, nagyobb vajdasági városban eladó. Jól bevezetett export-üzlettel együtt, vagy külön, esetleg társulás. Ajánlatok Gyógyszertár jellegűre a kiadóhivatalba. 12254

APRÓHIRDETÉSEK Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és emésztő kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdezésközléseket válaszoljuk melléklettel.

Sérvben szenvedőknek FIRMUS patent sérvkötő a legújabb találmány, a legnagyobb sérvnél is biztos védelem! Hasítottok, gumifűzők, gumiharisnya, egyenes artórk, minden orvosi gumiaru, kötszerek, műszerek, mindenféle betegápolási cikkek a legjobb minőségben a legolcsóbb áron kaphatók DEUTSCH IZIDOR Telefonszám 216 Subotica Alapított 1897

A-E-G MOZIGÉPEK összes mozcikküket és FILMEKET legjobb minőségben szállít vezérképviselő: Orient-Film D. D. Subotica

Megszűnt a reuma! 20 évi kísérletezés után feltalálták Berlinben a reuma egyetlen biztos gyógymódját, EUFOSYL-PARAFFIN burkolás a legrégebbi reuma, csusz, köszvény, jagyott és merev tagokat néhányszori kezeléssel ga ancia mel ett MEGGYÓGYIT Elismerő és köszönőlevelek igazolják a kezelés csodálatos és gyors hatását SOVÁNYÍTÓKURÁK a test bármely részén Diskréció! Díjtalan prospektus! Bérletrendszer! V. d. kitéket soronkívül kezeltek! PARAFFIN-THERAPIA Lfka-mozi épület 11504

Minden ipar- és gyár részére alkalmas vízvezetékkel, ipari villanyárammal berendezett nagy modern műhely amely áll 3 gyárhelyiségből, 3 nagy irodából, raktárakból és házfelügyelői lakásból Suboticán, a város belterü etén január 1., vagy febr. 1.-re kiadó, esetleg eladó 12265

Részletfizetésre adunk mindenfajta szövet- és vászonárut Manufaktúrno skladište Kézműárkereskedés Subotica, Pašičeva (Gőzfürdő) ul. 7

Dr. ČURIC-féle SIROFEN A legfőbb állami Egészségügyi Tanács véleményezése és a minisztérium 1901. január 29.-i engedélye alapján nagy sikerrel alkalmazták köhögés, tüdőhurut, bronchitis, tüdőbajok, spanyolnátha, stb. ellen és minden orvos-specialista ajánlja belső bajok ellen is. Kapható minden drogériában és gyógyszeriarban. Ahol nem kapható, rendelje meg levélileg: „CAR DUŠAN“ apoteka, BEOGRAD, Knežev Spomenik 11413

Karácsonyra Pogány kalapszalomban mélyen leszállított áron a legdivatosabb kalapok kaphatók (Ljubibratić-ház, I. em. let) 7091

VÁROSI MOZI Csütörtök, Péntek, Szombat, Vasárnap. Csüt. Európa lángokban (A nagy szüret) Az emberiség tragédiája Szereplők: Dolores Del Rio, Viktor Mac Lagten, Edmund Lowe Rendezte: PAUL WALSH a filmhez írt eredeti zenével

Eladó vagy bérbe kiadó II. kör, Simina ul. 3. ház 2 szabad lakással. Bővebbet Sokolska 6. 12195

Relief festékek és hozzávaló porok kaphatók Garamszeghy Dezsőnél, Novivrbas. 11066

Eladó minden elfogadható ártért egy 58x84 gyorsajtó, egy amerikai és 5 mm ciril és latin betű. Cim a kiadóhivatalban. 11603

Gyári áron alul vásárol, ha ruháját Földes Samu ruhaárházában. Gyümölcs piac vásárolja. Férfi öltöny 500, Raglan 700, bőrkabát 850, gummiköpeny 225, gyermekruhák 225, fiu vagy leányköpeny 350, Női divatkabát 575 dinár. Vidékre utárvétél, meg nem felelés esetén kicserélem, vagy a pénzt visszaadom. Tessek meggyőződni, ügyeljen a cégre! 8424

Háztartási és konyhafelszerelési cikkek legolcsóbban beszerezhetők: Edények, sziták, kosáraruk, alpaca evőeszközök, kefeáruk, lábtörők nagy választékban Ehrenfreund Géza üzletében, Subotica, Rudić ul. 1. (Gyümölcs-piac). 9256

KÜLÖNFÉLE

Fatelp engedéllyel, 2 szobás lakással irodahelyiséggel, rendkívül olcsón azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 12089

Megfázott? Igyék forralt bort, 2 deci 3 és fél dinár, vagy teát rummal 4 dinár. Zsidó templommal szemben Webernél. 12213

Van szerencsém a nb. közönség szives tudomására adni, hogy Gabritsnétől (Gombkötő utca) különváltam és a Pašičeva ul. 9. Csajkás házában új cseléd-elhelyező intézetet nyitottam. Kérem régi üzletfeleim pártfogását. M. Csajkás Katica Neni. 12231

Keresek a beltéren irodának alkalmas 2 vagy 3 szobás üres lakást. Cim a kiadóban. 12255

A családfentartó munkaképessége az egészségtől függ. Kerülje a koffeintartalmu, közönséges kávé, mert az ártalmas! Igyék kaffeinmentes HAG-KAVET

Gyermektelen házaspár keres két szoba, előszobás lakást azonnalra, vagy január elsejére. W. Hugó Szubotica, Frankopanska ulica 1. iroda. 12163

Bérbevennék a Vajdaság forgalmas nagyobb városában jóhírnevű, étteremmel egybekötött kisebb polgári szállodát, esetleg csak éttermet. Ajánlatokat Biztos megjelölés jellegűre a kiadóhivatalba. 12110

Sombor moziközönségéhez! Ne mulassza el senki TELTSCH moziában megnézni az Összeesküvők című izgalmas új drámát, amely a Vajdaságban ott kerül első bemutatásra. A film tartalma mindenkit érdekel, mindenkinek számára pénteken, szombaton és vasárnap a legszenzációsabb 2270 élmény!! Mosingerfilm!

MEGHIVOK OLCSÓN legújabb kivitelben Berkovits-nyomda Kula, Bačka

Orvosi rendelőnek vagy ügyvédi irodának alkalmas két szoba kiadó. Cara Dušana ul. 3. 12208

16 év óta fennálló fűszerüzlet családi okok miatt kiadó. Cim a kiadóban. 12192

Főtéri házában egy szoba és konyha butor nélkül és kétgyas butorozott szoba azonnalra kiadó. Cim a kiadóban. 12187

Lukutate fiatalítás. A Lukutate, ez a korszakalkotó fiatalítószer, egy indiai boggyó, amelynek eredménye Európában a legnagyobb sikert ért el, most már itt nálunk is kapható. A Lukutate eddigi szószólói ezt a gyümölcsöt, mint a legtermészetesebb fiatalítószert ajánlják férfinek, nőnek egyaránt, mint olyan gyümölcsöt, amelyet maga a természet nyújt nekünk és amely megszabadítja a szervezetet a benne rejlő mérgektől, a máj, epe és vese működését elősegíti, a belső kiválasztást végző mirigyeket megfiatalítja és az ideg- és szív működést erősíti. A Lukutate egy fiatalító hatású tápszer. Lukutate-zselé-gyümölcs Lukutate-leveskocka, Lukutate-velő 60 dináros áron kapható minden gyógyszeriarban és drogériában. Vajdasági fölerakat: Henri H. Numann, Zagreb, Boškovićeva 42. 10747

Jóforgalmu vendéglő kiadó a bácstopolai állomással szemben. Érdeklődni Szatmári Péter tulajdonosnál, község háza mellett, broj 20

HÓCIPŐK

a divatosak ebben a nedves időben!

A rövid szoknya és a selyemharisnya azt a divatot hozták magukkal, hogy a női lábakat gummicipőkbe bujtatják.

Télen, esőben, hóban vagy hóiharban is, mindig kellemes meleget fog érezni.

Amikor először felveszi a hócipőt, azonnal érezni fogja annak hasznát és előnyeit.

A csukló vonala sértetlen marad, mert a hócipő szára aként van kiképezve, hogy a lábra szépen ráfekszik.

A talp rugalmas. A sarok és a csukló helye aként van modellirozva, hogy együtt nagyon elegáns vonalat adnak.

A felsőrész elsőrendű „JERSEY” anyagból készül. A gummirész a leggondosabban van kidolgozva és egészen sima, hogy a gummi fénye megmarad és hosszú használat után is olyan, mint az uj.

Hócipőink a világhírű „RIGA QUADRAT” orosz cipőgyár gyártmányai és az áruk mindössze

199.- dinár

